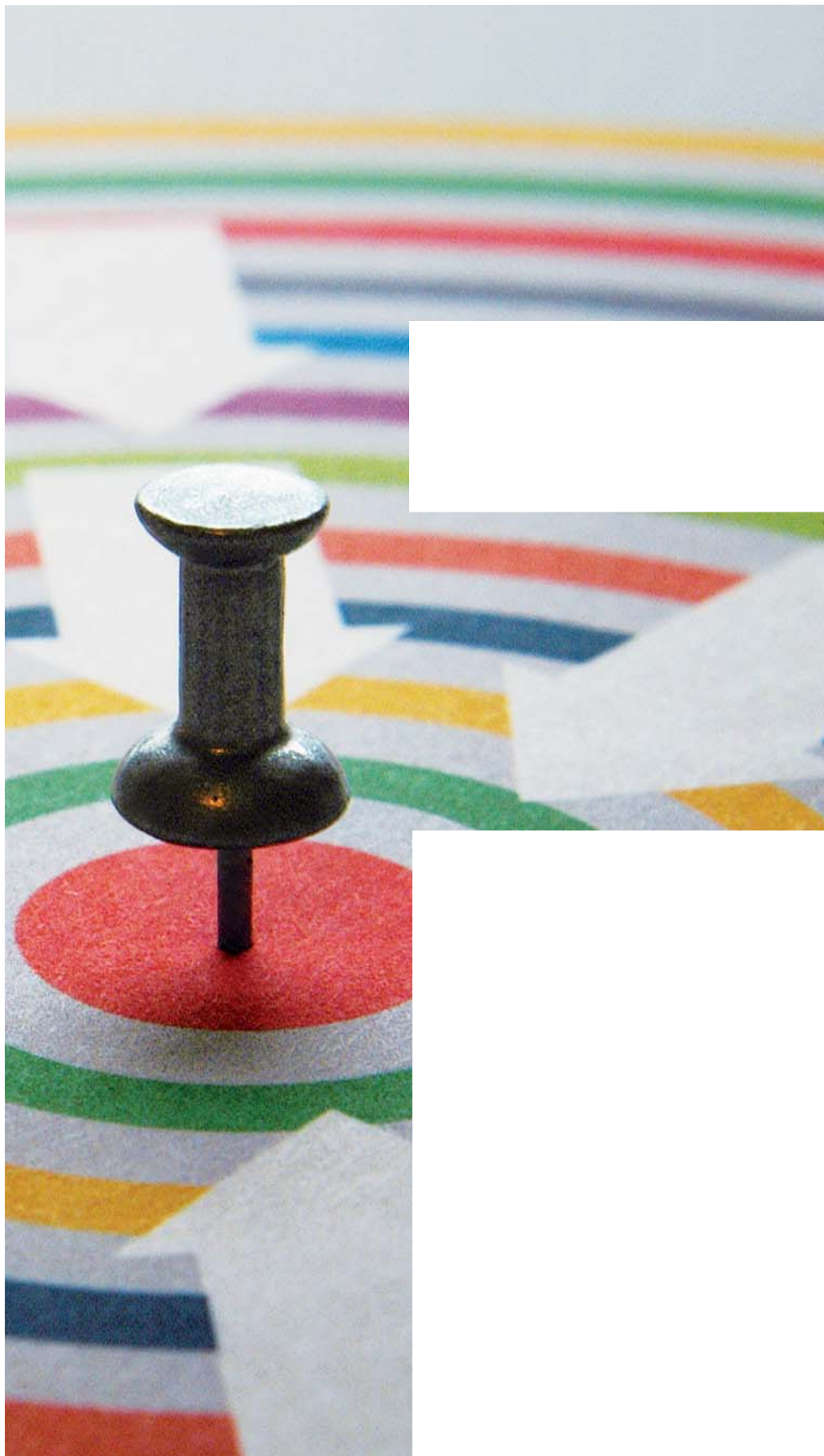

NÚM. 14-15_2009

Els Graus a la Universitat de València

ENTREVISTES Ian Tudor | Timothy Harrison | Eduardo Martínez de Pisón | Romà de la Calle i Ricard Huerta **CARPETA** Art Ben Lliure,
l'expressió d'un centre amb vocació pedagògica **CAMPUS** Els guanyadors de les Olimpíades | Cursos d'estiu sobre educació a Gandia

5

ELS GRAUS A LA UNIVERSITAT DE VALÈNCIA

Una guia amb la descripció de cada grau
i amb les matèries que integren el seu pla.

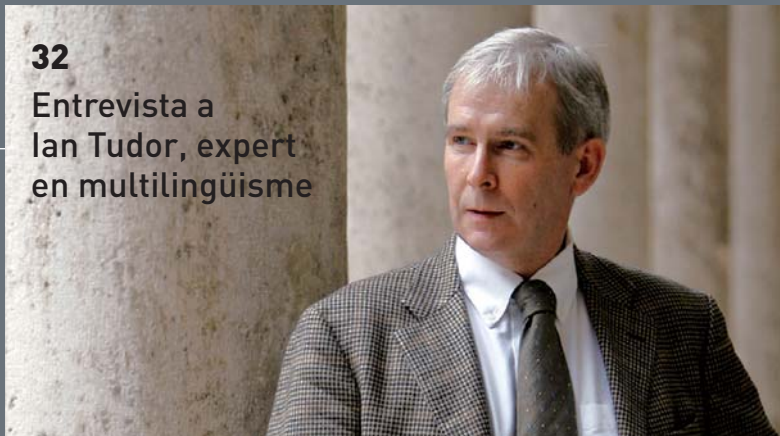
NÚM. 14-15_2009

SUMARI

32

Entrevista a
Ian Tudor, expert
en multilingüisme

37

Art Ben Lliure,
l'expressió d'un
centre amb vocació
pedagògica

Més de cinquanta artistes
han reunit els seus treballs per
retre homenatge a l'Institut
Benlliure, que està d'aniversari.

40

CAMPUS D'INFORMACIÓ

Entrevistes

Timothy Harrison, *School Teacher Fellow*
al ChemLabs de la Universitat de Bristol.

Eduardo Martínez de Pisón, catedràtic
emèrit de Geografia a la Universidad
Autónoma de Madrid.

Olimpíades

Els guanyadors de les Olimpíades de Biologia,
Física, Química, Matemàtiques, Economia,
els del Concurs de Física i Tecnologia
Experimenta i els del Concurs ConWEB.

48

Ricard Huerta i Romà de la Calle, parlen del nou
llibre que divulga les darreres propostes innovadores
sobre l'educació artística.

FUTURA
REVISTA D'EDUCACIÓ
DE LA UNIVERSITAT DE VALÈNCIA

Aulari III. C. Menéndez Pelayo,
s/n, 46010 València
Tel. 963 864 734
revista.futura@uv.es
www.uv.es/revistafutura

Edició

Servei d'Informació a
l'Estudiant-DISE. Vicerectorat
de Relacions Internacionals
i Comunicació. Universitat
de València

Direcció

Charo Álvarez

Coordinació

Ferranda Martí

Redacció

Eva Llorenç

Consell de redacció

Antonio Ariño, Enrique Bigné,
María José Lorente, María
Vicenta Mestre, Dino Salinas

Administració

Pedro J. Sánchez,
Núria Liñana

Disseny i maquetació

esestudio.es

Fotografia

Miguel Lorenzo, Ana Ponce,
Ivo Rovira i Javier Simón

Assessorament lingüístic

Servei de Política Lingüística
de la Universitat de València

Impressió

La Gráfica ISG

ISSN: 1698-6245

DL: V-4146-2004

22.07.09: es matriculen els primers estudiants de grau

El curs vinent serà per fi el de la implantació dels primers estudis de grau dissenyats per a impulsar la mobilitat, la formació en capacitats i l'educació al llarg de tota la vida. Així, els estudiants que el curs 2009-2010 comencen un grau podran, a la fi, fer el recorregut natural pel grau i per algun dels màsters adaptats a l'espai europeu d'educació superior, que són la clau de la formació especialitzada i de la formació continuada.

El procés de reforma a la Universitat de València ha procurat una àmplia participació de la comunitat universitària en cadascuna de les noves titulacions. A més, mitjançant el Consell Social, la Universitat de València ha contactat amb sectors i organitzacions empresarials, col·legis professionals, organitzacions sindicals, institucions i administracions per tenir present les demandes de la societat en el seu procés formatiu. També s'han establert contactes amb unes altres universitats per tal de coordinar les ofertes.

Els nous horitzons en l'educació universitària com a conseqüència d'aquests canvis certament compliquen el procés d'informació i d'assessorament per a la tria d'estudis. Hi ha molta i molt nova informació que es genera contínuament. Per això, en el darrer número del curs que ara acaba, FUTURA s'ha decidit a incorporar els continguts dels primers 23 graus que la Universitat de València va aprovar en el Consell de Govern, dels quals, finalment, una àmplia majoria, 21, obriran el període de matrícula el dia 22 de juliol.

EN NEGRETA

Llegir sense fronteres

La Càtedra de Divulgació de la Ciència ha decidit enguany sumar-se amb una nova proposta als certàmens i competicions que la Universitat de València proposa als estudiants de secundària i ha convocat la primera edició del Premi Llegir sense Fronteres. L'objectiu d'aquest nou guardó és estimular l'hàbit de lectura, la recerca i la creativitat dels estudiants d'ensenyament secundari i batxiller.

El passat 30 d'abril els estudiants feren arribar els seus treballs, sobre qualsevol

dels títols publicats en les col·leccions "Sense Fronteres" i "Sin Fronteras" de la Càtedra de Divulgació de la Ciència. Els participants d'ESO havien de presentar el resum de l'obra elegida i l'opinió personal sobre el llibre. Els de batxiller, una ressenya crítica del llibre seleccionat.

D'ací a pocs dies, a www.valencia.edu/cdciencia, es publicaran els guanyadors d'aquesta nova iniciativa, que rebran un ordinador portàtil i una col·lecció de llibres.

09 10 Comença el curs 2009-2010

ARTS I HUMANITATS

GRAUS	TITULACIONS A LES QUALS SUBSTITUEIXEN ELS GRAUS
Grau en Llengües Modernes i les seues Literatures	Llicenciatura en Filologia Alemanya Llicenciatura en Filologia Francesa Llicenciatura en Filologia Italiana
Grau en Filologia Catalana	Llicenciatura en Filologia Catalana
Grau en Estudis hispànics	Llicenciatura en Filologia Hispànica
Grau en Estudis Anglesos	Llicenciatura en Filologia Anglesa
Grau en Filologia Clàssica	Llicenciatura en Filologia Clàssica
Grau en Traducció i Mediació Interlingüística	Llicenciatura en Traducció i Interpretació
Grau en Filosofia	Llicenciatura en Filosofia
09 10 Grau en Història	Llicenciatura en Història
09 10 Grau en Història de l'Art	Llicenciatura en Història de l'Art

Tota la informació sobre els graus i l'accés a la Universitat està disponible en www.uv.es/acces

CIÈNCIES

GRAUS	TITULACIONS A LES QUALS SUBSTITUEIXEN ELS GRAUS
09 10 Grau en Biologia 09 10 Grau en Biotecnologia	Llicenciatura en Biologia
09 10 Grau en Bioquímica i Biomedicina	Llicenciatura en Bioquímica + 1r cicle llic. en Biologia 1r cicle llic. en Química 1r cicle llic. en Farmàcia 1r cicle llic. en Medicina
09 10 Grau en Ciències Ambientals	Llicenciatura en Ciències Ambientals
Grau en Física	Llicenciatura en Física
Grau en Matemàtiques	Llicenciatura en Matemàtiques
Grau en Química	Llicenciatura en Química

La Universitat de València implantarà 21 graus el pròxim curs 2009-2010. La resta de graus s'implantaràn el curs 2010-2011

Alguns graus ofereixen la possibilitat de fer itineraris d'especialització mitjançant l'agrupació d'un conjunt de matèries optatives. Si es cursen aquestes matèries, l'estudiant rep una menció, dins el títol de grau, on s'especifica l'itinerari

CIÈNCIES DE LA SALUT

GRAUS	TITULACIONS A LES QUALS SUBSTITUEIXEN ELS GRAUS
09 10 Grau en Ciència i Tecnologia dels Aliments	Llicenciatura en Ciència i Tecnologia dels Aliments
09 10 Grau en Farmàcia	Llicenciatura en Farmàcia
09 10 Grau en Nutrició Humana i Dietètica	Diplomatura en Nutrició Humana i Dietètica
Grau en Logopèdia	Diplomatura en Logopèdia
09 10 Grau en Psicologia	Llicenciatura en Psicologia
Grau en Medicina	Llicenciatura en Medicina
Grau en Odontologia	Llicenciatura en Odontologia
Grau en Òptica i Optometria	Diplomatura en Òptica i Optometria
Grau en Podologia	Diplomatura en Podologia
Grau en Infermeria	Diplomatura en Infermeria
09 10 Grau en Fisioteràpia	Diplomatura en Fisioteràpia

CIÈNCIES SOCIALS I JURÍDIQUES

GRAUS	TITULACIONS A LES QUALS SUBSTITUEIXEN ELS GRAUS
09 10 Grau en Ciències de l'Activitat Física i de l'Esport	Llicenciatura en Ciències de l'Activitat Física i de l'Esport
09 10 Grau en Relacions Laborals i Recursos Humans	Diplomatura en Relacions Laborals
Grau en Sociologia	Llicenciatura en Sociologia
09 10 Grau en Treball Social	Diplomatura en Treball Social
Grau en Criminologia	Llicenciatura en Criminologia
Grau en Dret	Llicenciatura en Dret
Grau en Ciències Polítiques i de l'Administració	Llicenciatura en Ciències Polítiques i de l'Administració
Grau en Administració i Direcció d'Empreses	Llicenciatura en Administració i Direcció d'Empreses
Grau en Economia	Llicenciatura en Economia
Grau en Turisme	Diplomatura en Turisme
Grau en Finances i Comptabilitat	Diplomatura en Ciències Empresarials
Grau en International Business	Graduat Europeu en Direcció d'Empreses (GEDE) Graduat Europeu en Economia (GEE)
Grau en Geografia i Medi Ambient	Llicenciatura en Geografia
09 10 Grau en Informació i Documentació	Diplomatura en Biblioteconomia i Documentació
09 10 Grau en Periodisme	Llicenciatura en Periodisme
09 10 Grau en Comunicació Audiovisual	Llicenciatura en Comunicació Audiovisual
09 10 Grau en Pedagogia	Llicenciatura en Pedagogia
09 10 Grau en Educació Social	Diplomatura en Educació Social
09 10 Grau en Educació Infantil	Mestre/a en Educació Infantil
09 10 Grau en Educació Primària	Mestre/a en Educació Primària i la resta d'especialitats

Els títols de grau estan adscrits a una de les següents branques de coneixement: Arts i Humanitats, Ciències, Ciències de la Salut, Ciències Socials i Jurídiques, Enginyeria i Arquitectura

Els estudiants que superen almenys 120 crèdits d'una titulació oficial en una de les universitats públiques valencianes poden sol·licitar el CEUI (Certificat d'Estudis Universitaris Inicials)

El grau té una durada de 240 crèdits (llevat d'excepcions com Medicina o Farmàcia) que inclouen formació teòrica i pràctica. Els 240 crèdits es distribueixen en quatre cursos de 60 crèdits cadascun

ENGINYERIA I ARQUITECTURA

GRAUS	TITULACIONS A LES QUALS SUBSTITUEIXEN ELS GRAUS
Grau en Enginyeria Informàtica Grau en Informàtica Multimèdia	Enginyeria en Informàtica
Grau en Enginyeria Química	Enginyeria en Química
Grau en Enginyeria en Telecomunicacions, Sistemes Electrònics	Enginyeria Tècnica en Telecomunicacions, especialitat en Sistemes Electrònics
Grau en Enginyeria en Telecomunicacions, Telemàtica	Enginyeria Tècnica en Telecomunicacions, especialitat en Telemàtica
Grau en Enginyeria Industrial-Electrònica Industrial	

La unitat de mesura dels graus i els màsters és el crèdit europeu o crèdit ECTS que té un valor de 25 hores. En el còmput de les hores s'inclouen classes lectives teòriques i pràctiques, hores d'estudi, seminaris, treballs, pràctiques externes, projectes i demès activitats acadèmiques necessàries per a l'avaluació

GRAU EN BIOLOGIA

Branca: Ciències • **Centre:** Facultat de Ciències Biològiques • **Crèdits:** 240 • **Cursos:** 4

L'objectiu d'aquest títol és formar professionals en l'àmbit de la biologia amb una base àmplia i generalista de coneixements i amb una formació experimental sòlida perquè puguin tenir les competències que necessitaran per a poder treballar. Atès el caràcter científic dels estudis de Biologia, es considera un objectiu prioritari l'adquisició d'una actitud científica en la interpretació de l'entorn que genere professionals amb una visió àmplia i general del paper de la ciència en la societat actual.

COMPETÈNCIES I HABILITATS

Els estudis de Biologia cobreixen una àmplia parcel·la de l'estudi de la vida dins les ciències bàsiques i ofereixen una formació que permet adquirir competències i habilitats sobre els processos biològics, la diversitat i el funcionament dels organismes vius, així com també sobre les comunitats i els ecosistemes.

Amb aquesta formació un titulat es podrà incorporar amb seguretat a un ampli sector de demanda en el món de l'empresa, la gestió, la investigació, la docència, la conservació dels recursos biològics i el món sanitari.

PRÀCTIQUES

La realització conjunta de pràctiques de camp i de laboratori de diverses assignatures donaran a l'alumnat una visió completa i complexa dels nivells d'organització dels éssers vius.

CONEXIMENTS PREVIS

És recomanable que els estudiants que vulguen fer el grau en Biologia tinguin coneixements de Matemàtiques, Química, Biologia, Física i Geologia.

ITINERARIS FORMATIUS

- Complementos de biodiversitat i conservació.
- Fonaments de biologia sanitària.

PLA D'ESTUDIS

Matèries de formació bàsica	60 crèdits (48 de la branca pròpia)
Matèries obligatòries	120 crèdits
Matèries optatives	30 crèdits
Pràctiques externes obligatòries	15 crèdits
Treball de fi de grau	15 crèdits

ASSIGNATURES

FB = Formació bàsica / OB = Obligatòria / OP = Optativa

1r curs	Matemàtiques I	FB
	Matemàtiques II	FB
	Biologia	FB
	Evolució I: l'Arbre de la Vida	FB
	Química	FB
	Física	FB
	Geologia	FB
	Biologia Cel·lular I: Estructura de la Cèl·lula	FB
	Incorporació als Estudis de Biologia	FB
	Eines Bàsiques de la Biologia	FB
2n curs	Bases Moleculares i Genètiques dels Éssers Vius (Bioquímica i Genètica)	OB
	Biologia Vegetal I (Botànica)	OB
	Biologia Animal I (Zoologia)	OB
	Biologia Cel·lular II: Biologia Cel·lular i Tissular	OB
	Evolució II: Processos i Mecanismes Evolutius	OB
	Biologia del Desenvolupament	OB
	Mètodes Moleculares en Biologia	OB
3r curs	Biologia Vegetal II (Fisiologia Vegetal)	OB
	Biologia Animal II (Fisiologia Animal)	OB
	Microbiologia	OB
	Ecologia	OB
	Experimentació Integrada en Biologia	OB
	Evolució III: Paleontologia	OB
	Evolució IV: Principals Transicions Evolutives	OB
4t curs	30 crèdits en assignatures optatives d'un dels itineraris	OP
	Pràctiques externes	OB
	Treball de fi de grau	OB

OPTATIVES / ITINERARIS

COMPLEMENTOS DE BIODIVERSITAT I CONSERVACIÓ (CBC)

- Biogeografia
- Biologia de la Conservació
- Biologia Marina
- Etologia
- Geobotànica

FONAMENTS DE BIOLOGIA SANITÀRIA (FBS)

- Bioquímica Clínica
- Endocrinologia i Reproducció
- Genètica Humana
- Immunologia
- Patògens i Malalties
- Neurobiologia

«Amb el nou grau en Biologia es pretén oferir una titulació moderna que done resposta, des d'una perspectiva global de l'estudi dels éssers vius, als avanços que ha experimentat la biologia les últimes dècades. Entre altres novetats, destaquen les intensificacions en Biodiversitat i Conservació i en Biologia Sanitària, que responen als principals perfils professionals dels biòlegs i biòlogues.»

Enrique Lanuza,

Departament de Biologia Cel·lular i Parasitologia de la Universitat de València

GRAU EN BIOQUÍMICA I BIOMEDICINA

Branca: Ciències • **Centre:** Facultat de Ciències Biològiques • **Crèdits:** 240 • **Cursos:** 4

Manejar les eines conceptuais, manuals i tècniques per poder entendre i utilitzar, des del punt de vista molecular, els processos de transformació dels éssers vius per a realitzar les seues funcions és el que persegueix aquest nou grau. L'alumnat de Bioquímica i Biomedicina aprén les rutes metabòliques i els sistemes moleculars de transferència d'energia i informació, així com també la regulació integrada d'aquests processos.

FORMACIÓ EN BIOCIÈNCIES MOLECULARS

Aquest grau garanteix una formació sòlida en els aspectes fonamentals de les biociències moleculars, tot conformant un perfil científic i docent. A més, la titulació vol formar per al exercici professional en l'àmbit de la biomedicina, tant en l'entorn científic bàsic com en el sanitari, l'hospitalari i el farmacèutic.

CONEXIMENTS PREVIS

És recomanable tenir coneixements de Matemàtiques, Química i Biologia i, si és possible, de Física.

CONNEXIÓ AMB BIOTECNOLOGIA

Aquest grau i el grau en Biotecnologia comparteixen els 60 crèdits de formació bàsica. A més, els titulats i les titulades en Bioquímica i Biomedicina poden demanar el reconeixement d'un total de 168 crèdits per al grau en Biotecnologia. Així, amb 60 crèdits més i el treball de fi de grau corresponent, es poden aconseguir els dos graus.

PLA D'ESTUDIS

Matèries de formació bàsica	60 crèdits (48 de la branca pròpia)
Matèries obligatòries	144 crèdits
Matèries optatives (inclouen pràctiques externes)	24 crèdits
Treball de fi de grau	12 crèdits

ASSIGNATURES

FB = Formació bàsica / OB = Obligatòria / OP = Optativa

1r curs	Matemàtiques I	FB
	Matemàtiques II	FB
	Química	FB
	Química de Biomolècules	FB
	Biologia	FB
	Física	FB
	Diversitat Biològica	FB
	Incorporació a l'Experimentació i a les TIC	FB
	Història i Aspectes Socials de les Biociències Moleculars	FB
2n curs	Estructura de Molècules i Enzimologia	OB
	Bioenergètica	OB
	Fisiologia Vegetal	OB
	Organització de la Cèl·lula	OB
	Dinàmica Intracel·lular i Senyalització	OB
	Biosíntesi de Macromolècules i la Seua Regulació	OB
	Genètica i Citogenètica	OB
	Mètodes en Bioquímica	OB
3r curs	Metabolisme i Regulació	OB
	Microbiologia	OB
	Regulació de la Proliferació i Destí Cel·lular	OB
	Genètica del Desenvolupament	OB
	Enginyeria Genètica	OB
	Tècniques d'Anàlisi Genètica	OB
	Genòmica	OB
	Tècniques d'Anàlisi Cel·lular	OB
	Organització Tissular Animal	OB
	Fisiologia Animal	OB
4t curs	Bioquímica Clínica i Patologia Molecular	OB
	Genètica Humana	OB
	Immunologia i Immunopatologia	OB
	Neurobiologia	OB
	24 crèdits en assignatures optatives (inclouen pràctiques externes)	OP
	Treball de fi de grau	OB

OPTATIVES

- Bioinformàtica
- Biologia Molecular de Plantes
- Biologia de Sistemes
- Evolució Molecular i Bioquímica
- Farmacologia Molecular
- Fisiologia i Bioquímica de Microorganismes
- Parasitologia Molecular Sanitària
- Patogènesi Microbiana
- Pràctiques externes

«El grau en Bioquímica i Biomedicina respon al desenvolupament experimentat els darrers anys de les biociències moleculars i als avanços més recents en els camps de la bioquímica, la biologia molecular, la genètica i la biologia cel·lular, que hi ha al darrere dels descobriments en biologia humana i medicina. L'objectiu del grau és oferir una formació que permeta l'estudiant incorporar-se al món professional i a la investigació, dins l'entorn biomèdic, sanitari, hospitalari i farmacèutic.»

Isabel Fariñas,
Departament de Biologia
Cel·lular i Parasitologia

GRAU EN BIOTECNOLOGIA

Branca: Ciències • **Centre:** Facultat de Ciències Biològiques • **Crèdits:** 240 • **Cursos:** 4

L'objectiu d'aquests nous estudis és facilitar les eines conceptuals, manuals i tècniques per millorar processos industrials i desenvolupar nous processos basant-se en el coneixement i la millora de les transformacions que porten a terme els éssers vius i amb aplicacions en diverses àrees: química, agricultura, sanitat, etc.

FORMACIÓ DE PROFESSIONALS PER AL SECTOR R+D+i

L'ensenyament en Biotecnologia està directament relacionat amb la formació de professionals per al sector Recerca, Desenvolupament i Innovació (R+D+i) per la seua vinculació al desenvolupament tecnològic i innovador en l'àmbit de la biologia i les biociències moleculars. El grau en Biotecnologia té diverses àrees de projecció professional, com ara la investigació i la docència, la biosanitària i biomedicina molecular, la biotecnologia vegetal i la biotecnologia industrial.

CONEXIEMENTS PREVIS

És recomanable tenir coneixements de Matemàtiques, Química Biologia i, si és possible, de Física.

CONNEXIÓ AMB BIOQUÍMICA I BIOMEDICINA

Aquest grau i el grau en Bioquímica i Biomedicina comparteixen els 60 crèdits de formació bàsica. A més, els titulats i titulades en Biotecnologia poden demanar el reconeixement d'un total de 168 crèdits per al grau en Bioquímica i Biomedicina. Així, amb 60 crèdits més i el treball de fi de grau corresponent, es poden aconseguir els dos graus.

PLA D'ESTUDIS

Matèries de formació bàsica	60 crèdits (48 de la branca pròpia)
Matèries obligatòries	126 crèdits
Matèries optatives	30 crèdits
Pràctiques externes obligatòries	12 crèdits
Treball de fi de grau	12 crèdits

ASSIGNATURES

FB = Formació bàsica / OB = Obligatòria / OP = Optativa

1r curs	Matemàtiques I	FB
	Matemàtiques II	FB
	Química	FB
	Química de Biomolècules	FB
	Biologia	FB
	Física	FB
	Diversitat Biològica	FB
	Incorporació a l'Experimentació i a les TIC	FB
	Història i Aspectes Socials de les Biociències Moleculars	FB
2n curs	Genètica	OB
	Biologia Vegetal	OB
	Biologia Cel·lular	OB
	Introducció a l'Enginyeria Bioquímica	OB
	Biologia Animal	OB
	Microbiologia	OB
	Pràctiques Integrades de Mètodes	OB
	Bioquímica	OB
	Mètodes en Bioquímica i Biologia Molecular	OB
3r curs	Bioreactors	OB
	Operacions Bàsiques en Processos Biotecnològics	OB
	Metabolisme i Regulació	OB
	Obtenció d'Organismes Transgènics	OB
	Biologia Molecular	OB
	Tecnologies d'Anàlisi Molecular Integrat	OB
	Tecnologies Cel·lulars	OB
	Mètodes en Biologia Molecular i Enginyeria Genètica	OB
	Immunologia: Mètodes Immunològics	OB
	Pràctiques de Mètodes en Biologia Molecular i Enginyeria	OB
	Genètica Molecular	OB
	Aspectes Legals de les Biociències Moleculars	OB
4t curs	Economia i Gestió d'Empreses	OB
	30 crèdits en assignatures optatives	OP
	Pràctiques externes	OB
	Treball de fi de grau	OB

OPTATIVES

- Bioinformàtica
- Bioprocessos Industrials
- Biotecnologia Ambiental
- Biotecnologia d'Aliments
- Biotecnologia Vegetal
- Control Microbiològic de Processos Industrials
- Enginyeria dels Processos en Biotecnologia Ambiental
- Obtenció Biotecnològica de Productes d'Interès Industrial i Sanitari
- Tècniques Moleculares en Millora Genètica
- Tecnologia de Proteïnes

«El grau en Biotecnologia vol respondre als avenços produïts els darrers anys en les biociències moleculars. Un coneixement més profund dels éssers vius ha propiciat un desenvolupament de les tecnologies moleculars i cel·lulars que integren el que coneixem amb el nom de biotecnologia. L'objectiu del grau és formar professionals que puguin incorporar-se al mercat de treball, alhora que proporciona les bases per als qui vulguen continuar en la investigació i la innovació.»

Pedro Carrasco,

Departament de Bioquímica i Biologia Molecular de la Universitat de València

GRAU EN CIÈNCIES DE L'ACTIVITAT FÍSICA I DE L'ESPORT

Branca: Ciències Socials i Jurídiques • **Centre:** Facultat de Ciències de l'Activitat Física i l'Esport • **Crèdits:** 240 • **Cursos:** 4

El grau en Ciències de l'Activitat Física i de l'Esport per la Universitat de València proporciona la formació bàsica aplicada a l'activitat física i a l'esport en les diverses manifestacions i el coneixement dels seus fonaments educatius, fisiològics, biomecànics, psicològics i socials.

FORMACIÓ DE PROFESSIONALS EXPERTS

Aquests estudis persegueixen la formació dels docents d'Educació Física en l'ensenyament secundari, la formació de professionals especialistes en l'activitat física per a la salut i la formació d'especialistes en l'entrenament esportiu d'iniciació i en el de l'alt rendiment. A més, aquesta titulació prepara professionals experts en planificació, organització i gestió esportiva que poden desenvolupar les seues tasques, tant en àmbits estrictament esportius com en el camp del turisme, del temps lliure i de l'espectacle esportiu, bé en institucions públiques o en empreses privades.

PROVES D'APTITUD FÍSICA

Per accedir a aquest grau, la Facultat organitza unes proves d'aptitud física de caràcter selectiu. En tot cas, la superació de les proves físiques, per si soles, no determina l'accés als estudis. L'admissió a la titulació dependrà de la nota obtinguda en les proves d'accés a la universitat, sempre en correspondència amb el nombre de places ofertes.

Les proves d'aptitud física consisteixen en una bateria de tests que permeten avaluar l'estat físic dels aspirants. En aquestes proves s'avaluarà, com a mínim, la condició física de l'estudiant, la seua capacitat coordinativa i el seu desenvolupament en el medi aquàtic.

ITINERARIS FORMATIUS

- Ensenyament.
- Gestió i Recreació Esportiva.
- Activitat Física i Qualitat de Vida.
- Rendiment Esportiu.

PLA D'ESTUDIS

Matèries de formació bàsica	60 crèdits (42 de la branca pròpia)
Matèries obligatòries	132 crèdits
Matèries optatives	24 crèdits
Pràctiques externes obligatòries	18 crèdits
Treball de fi de grau	6 crèdits

ASSIGNATURES

FB = Formació bàsica / OB = Obligatòria / OP = Optativa

1r curs	Desenvolupament, Control i Aprenentatge Motor	FB
	Teoria i Història de l'Activitat Física i l'Esport	FB
	Estadística	FB
	Fisiologia Humana i de l'Exercici	FB
	Anatomia i Cinesiologia del Moviment Humà	FB
	Habilitat Motora	OB
	Sistemàtica del Moviment	OB
	Fonaments dels Esports Individuals. Gimnàstica	OB
	Fonaments dels Esports Col·lectius. Bàsquet	OB
2n curs	Psicologia Social de l'Activitat Física i l'Esport	FB
	Sociologia	FB
	Educació del Moviment	FB
	El Joc Educatiu i la Iniciació Esportiva	FB
	Fonaments dels Esports Col·lectius. Futbol	OB
	Fonaments dels Esports Col·lectius. Handbol	OB
	Fonaments dels Esports Individuals. Atletisme	OB
	Fonaments de l'Expressió Corporal.	OB
	Introducció a la Investigació en Ciències de l'Act. Fís. i l'Esport	OB
	Entrenament Esportiu: Preparació Física	OB
3r curs	Metodologia de l'Ensenyament de les Activitats Físiques i l'Esport	OB
	Planificació i Avaluació de les Activitats Físiques i l'Esport	OB
	Entrenament Esportiu: Tècnica i Tàctica	OB
	Exercici Físic per a la Qualitat de Vida	OB
	Exercici Físic per a Poblacions amb Necessitats Especials	OB
	Equipament i Instal·lacions Esportives	OB
	Gestió i Organització d'Entitats i Esdeveniments Esportius	OB
	Fonaments dels Esports de Lluita. Judo	OB
	Fonaments dels Esports Individuals. Natació	OB
	Biomecànica de l'Activitat Física	OB
4t curs	Recreació Fisicoesportiva	OB
	Prevenició i Primers Auxilis de Lesions en l'Activitat Física	OB
	24 crèdits d'assignatures optatives	OP
	Pràctiques externes	OB
	Treball de fi de grau	OB

OPTATIVES

- Gestió de Recursos en l'Esport
- Planificació Estratègica dels Sistemes Esportius
- Activitat Física i Discapacitat
- Aplicacions de l'Activitat Física per a la Salut: Gimnàstiques Suaus i amb Suport Musical
- Aplicació a l'Entrenament en Futbol
- Aplicació a l'Entrenament en Bàsquet
- Aplicació a l'Entrenament en Natació
- Aplicació a l'Entrenament en Atletisme
- Aplicació a l'Entrenament en Judo
- Activitats en el Medi Natural
- Valoració del Rendiment Esportiu

«El grau ens ha donat l'oportunitat de conformar un pla d'estudis adaptat a les exigències de les diferents orientacions professionals relacionades amb el camp de l'activitat física i l'esport, i que implica un salt qualitatiu important respecte als coneixements bàsics de la titulació.»

José Campos,
Departament d'Educació
Física i Esportiva
de la Universitat de València

GRAU EN CIÈNCIES AMBIENTALS

Branca: Ciències • **Centre:** Facultat de Ciències Biològiques • **Crèdits:** 240 • **Cursos:** 4

Aquest grau proposa uns estudis amb un marcat contingut multidisciplinari, que dona una formació adequada per a abordar els problemes ambientals des de diversos àmbits del coneixement. Els futurs graduats i les graduades tindran uns coneixements sobre els aspectes teòrics i pràctics de les ciències naturals i socials, com també de les eines necessàries per a aplicar els coneixements a la pràctica.

UNA VISIÓ MULTIDISCIPLINÀRIA

El grau en Ciències Ambientals formarà professionals per a la conservació i gestió del medi natural, els recursos naturals, la planificació territorial, l'avaluació de l'impacte ambiental, la gestió i qualitat ambiental en les empreses i administracions, la qualitat ambiental en relació amb la salut, i la comunicació i l'educació ambiental, sota la perspectiva de la sostenibilitat.

CONEXEMENTS PREVIS

Per cursar Ciències Ambientals, convé tenir coneixements de Biologia, Geologia, Física, Química i Matemàtiques, Ciències de la Terra i Mediambientals.

PLA D'ESTUDIS	
Matèries de formació bàsica	60 crèdits (48 de la branca pròpia)
Matèries obligatòries	126 crèdits
Matèries optatives	30 crèdits
Pràctiques externes obligatòries	12 crèdits
Treball de fi de grau	12 crèdits

ASSIGNATURES

FB = Formació bàsica / OB = Obligatòria / OP = Optativa

1r curs	Matemàtiques I	FB
	Química	FB
	Biologia	FB
	Zoologia	FB
	Botànica	FB
	Matemàtiques II	FB
	Física	FB
	Geologia	FB
	Societat, Població i Territori	FB
	Incorporació als Estudis de Ciències Ambientals	OB
2n curs	Dret Ambiental i Administració Pública	FB
	Microbiologia Ambiental	OB
	Edafologia	OB
	Meteorologia i Climatologia	OB
	Toxicologia Ambiental i Salut Pública	OB
	Hidrologia Continental i Marina	OB
	Ecologia	OB
	Geografia Física	OB
	Avaluació de la Contaminació	OB
	Fonaments d'Enginyeria Ambiental	OB
	Sistemes d'Informació Geogràfica	OB
3r curs	Tecnologies per al Control de la Contaminació	OB
	Ordenació del Territori	OB
	Gestió i Conservació d'Espècies i Hàbitats	OB
	Economia i Medi Ambient	OB
	Gestió i Conservació de Sòls i Aigües	OB
	Sistemes Integrats de Gestió	OB
	Rehabilitació i Restauració Ambiental	OB
	Avaluació de l'Impacte Ambiental	OB
	Elaboració i Gestió de Projectes	OB
4t curs	Interpretació i Educació Ambiental	OB
	30 crèdits en assignatures optatives	OP
	Pràctiques externes	OB
	Treball de fi de grau	OB

OPTATIVES

- Avaluació Ambiental Estratègica
- Casos Pràctics d'Avaluació Ambiental
- Estudi Integrat del Medi Natural
- Explotació i Control de Poblacions Naturals
- Indicadors i Monitoratge Ambiental
- Gestió d'Espais Protegits
- Gestió Ambiental en l'Empresa
- Gestió Energètica. Energies Renovables
- Prevenció de la Contaminació Industrial
- Tècniques d'Anàlisi en Química Ambiental
- Tractament d'Emissions i Residus

«El grau ens ha donat l'oportunitat de proporcionar un enfocament més aplicat a la titulació, amb pràctiques externes obligatòries i assignatures optatives que orienten cap a les eixides professionals més demandades dins l'àmbit del medi ambient.»

Emilio Barba,

Departament de Microbiologia i Ecologia de la Universitat de València

GRAU EN CIÈNCIA I TECNOLOGIA DELS ALIMENTS

Branca: Ciències de la Salut • **Centre:** Facultat de Farmàcia • **Crèdits:** 240 • **Cursos:** 4

Aquests estudis formen professionals amb els coneixements científics i tecnològics necessaris que els permeten estudiar la naturalesa dels aliments, les causes de la seua deterioració, els principis fonamentals del seu processament i la seua millora per al consum públic. Aquests coneixements estan dirigits al disseny i la selecció dels millors mètodes de conservació, transformació, envasament, emmagatzematge, distribució i ús, de manera que es garantisquen aliments d'alta qualitat sensorial, segurs, nutritius, saludables, adaptats als nous hàbits de consum.

ELS ALIMENTS I LA SALUT PÚBLICA

El nou pla d'estudis dona una formació científica i tecnològica en totes les qüestions relacionades amb els aliments i en les relacions entre alimentació i salut pública, tenint en compte que el destinatari final dels aliments

és el consumidor humà. A més, assegura un coneixement adequat dels aspectes químics, biològics, tecnològics i sanitaris relacionats amb tota la cadena que va des de la producció fins al consum d'aliments. Aquells que acaben la carrera s'hauran format en el coneixement dels aliments i les seues propietats, inclosos la seua utilització, transformació, control, anàlisi i el seu paper en l'alimentació i la nutrició de l'ésser humà i els animals.

Aquest grau prové de la transformació d'un segon cicle. Té un total de 19 assignatures en comú amb el grau de Nutrició Humana i Dietètica i, si bé, els ensenyaments són presencials, hi ha la possibilitat d'una matrícula a temps parcial (mínim de 30 crèdits per curs) per a fer compatibles els estudis i el treball. En acabar el grau la formació es pot continuar el màster oficial Qualitat i Seguretat Alimentària.

CONEIXEMENTS PREVIS

És imprescindible tenir coneixements previs de Biologia i de Química, i és recomanable tenir-ne de Física i de Matemàtiques.

PLA D'ESTUDIS

Matèries de formació bàsica	60 crèdits (36 de la branca pròpia)
Matèries obligatòries	135 crèdits
Matèries optatives	15 crèdits
Pràctiques externes obligatòries	18 crèdits
Treball de fi de grau	12 crèdits

ASSIGNATURES

FB = Formació bàsica / OB = Obligatòria / OP = Optativa

1r curs	Biologia General	FB
	Bioquímica	FB
	Estadística	FB
	Física	FB
	Fisiologia General	FB
	Matemàtiques	FB
	Microbiologia	FB
	Química General	FB
	Química Orgànica	FB
	Bases de l'Enginyeria Química	OB
2n curs	Biologia Vegetal i Animal	FB
	Anàlisi Química	OB
	Bromatologia	OB
	Documentació i Metodologia Científica	OB
	Operacions Bàsiques	OB
	Producció de Matèries Primeres	OB
	Química dels Aliments	OB
	Transformació i Conservació	OB
3r curs	Anàlisi d'Aliments	OB
	Bases de Salut Pública	OB
	Economia i Empresa	OB
	Gestió de Qualitat	OB
	Indústries Alimentàries	OB
	Legislatió Alimentària i Deontologia	OB
	Microbiologia Alimentària	OB
	Nutrició i Dietètica	OB
	Parasitologia Alimentària	OB
	Toxicologia Alimentària	OB
4t curs	Alimentació i Cultura	OB
	Bioteχνologia d'Aliments	OB
	Higiene Alimentària	OB
	15 crèdits en assignatures optatives	OP
	Pràctiques externes	OB
	Treball de fi de grau	OB

OPTATIVES

- Iniciació a la Investigació
- Toxicologia Laboral
- Anàlisi Sensorial
- Envasos
- Enologia
- Additius Alimentaris
- Nous Aliments

«Amb el grau de Ciència i Tecnologia dels Aliments s'ha volgut donar resposta a la demanda de la indústria alimentària valenciana de professionals amb coneixements específics sobre aliments i sobre gestió dels residus i subproductes per garantir la qualitat i la seguretat alimentàries.»

Juan José Server,
Departament de Química
Inorgànica de la Universitat
de València

GRAU EN COMUNICACIÓ AUDIOVISUAL

Branca: Ciències Socials i Jurídiques • **Centre:** Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació • **Crèdits:** 240 • **Cursos:** 4

Aquest grau proporciona un coneixement precís i en profunditat dels distints llenguatges (fotografia, cinema, televisió, ràdio, vídeo, suports multimèdia) i mitjans que constitueixen el fet audiovisual. A més, aporta als seus estudiants una formació exhaustiva en les tècniques i els processos de creació, producció i difusió audiovisuals en les seues diverses fases, i mostra les interrelacions entre els subjectes de la comunicació audiovisual: autors, institucions, empreses, mitjans, i receptors.

UN AMPLI VENTALL DE PROFESSIONS

La persona graduada en Comunicació Audiovisual està capacitada per desenvolupar una àmplia gama de professions que poden agrupar-se en quatre grans àrees:

- Direcció, guió i realització audiovisual.
- Producció i gestió audiovisual.
- Disseny de producció i postproducció visual i sonora.
- Investigació, docència i expert o experta en estudis audiovisuals.

EL TALLER D'AUDIOVISUALS

La titulació està recolzada pel Taller d'Audiovisuals (TAU), amb instal·lacions i mitjans renovats, on tenen lloc les classes pràctiques i teòrico-pràctiques. El TAU compta amb platós específics per a fotografia, ràdio, televisió, vídeo, cinema, i disseny i producció de continguts interactius. Respecte dels coneixements previs, no hi ha un requisit específic, donat el caràcter interdisciplinari d'aquests estudis.

PLA D'ESTUDIS

Matèries de formació bàsica	60 crèdits (48 de la branca pròpia)
Matèries obligatòries	132 crèdits
Matèries optatives	30 crèdits
Pràctiques externes obligatòries	6 crèdits
Treball de fi de grau	12 crèdits

ASSIGNATURES

FB = Formació bàsica / OB = Obligatòria / OP = Optativa

1r curs	Història de la Comunicació	FB
	Documentació Comunicativa	FB
	Expressió Oral i Escrita per a Mitjans de Comunicació I	FB
	Empresa i Gestió Audiovisual	FB
	Història del Món Actual	FB
	Societat Actual	FB
	Semiòtica de la Comunicació	OB
	Tecnologies de la Comunicació I	OB
	Teoria i Tècnica de la Fotografia	OB
	Modes de Representació al Cinema Clàssic	OB
2n curs	Dret de la Comunicació	FB
	Estructura de la Comunicació i Indústries Culturals	FB
	Teories de la Comunicació	FB
	Expressió Oral i Escrita per a Mitjans de Comunicació II	FB
	Polítiques de Gènere i Teoria del Discurs	OB
	Tecnologies de la Comunicació II	OB
	Teoria de la Imatge i Narrativa Audiovisual	OB
	Teoria de la Ràdio i la Televisió	OB
	Modes de Representació al Cinema Contemporani	OB
	Ideació i Producció Radiofònica	OB
3r curs	Comunicació i Estudis Culturals	OB
	Guió Cinematogràfic	OB
	Comunicació Interactiva	OB
	Comunicació Publicitària i Corporativa	OB
	Anàlisi de la Imatge	OB
	Cultura i Indústria Musical	OB
	Producció Cinematogràfica	OB
	Ideació i Producció Televisiva	OB
	4 assignatures optatives	OP
4t curs	Cinema i Models Literaris	OB
	Corrents del Pensament Contemporani	OB
	Conceptes i Teories Cinematogràfiques	OB
	Realització Televisiva	OB
	Realització Cinematogràfica	OB
	2 assignatures optatives	OP
	Pràctiques externes I	OB
	Treball de fi de grau	OB

OPTATIVES

Optatives de 3r curs:

- Cinema Espanyol Contemporani
- Teoria del Còmic: Formes i Tendències
- El Muntatge Cinematogràfic
- Comunicació Audiovisual i Discurs Polític
- La Ficció Televisiva
- Realització Radiofònica
- Tecnologies Audiovisuals Interactives

Optatives de 4t curs:

- El Reportatge Televisiu
- Teoria i Pràctica del Documental
- Disseny de Projectes Interactius
- Taller de Projectes Interactius
- Pràctiques externes II

GRAU EN EDUCACIÓ SOCIAL

Branca: Ciències Socials i Jurídiques • **Centre:** Facultat de Filosofia i Ciències de l'Educació • **Crèdits:** 240 • **Cursos:** 4

Preparar professionals experts que duguen a terme intervencions socioeducatives amb persones en els seus contextos, és la missió del grau en Educació Social.

La Facultat de Filosofia i Ciències de l'Educació persegueix amb aquest nou pla aconseguir professionals que treballen perquè les persones tinguin un major desenvolupament i integració personal i social.

L'ANIMACIÓ I LA GESTIÓ SOCIOCULTURAL

La persona titulada en Educació Social pot treballar en animació i gestió sociocultural, en l'educació d'adults, en la inserció i en l'orientació sociolaboral, i també en el camp de l'educació especialitzada amb col·lectius socials específics. En tot cas treballarà com educador/a amb funcions educatives i formatives que van més enllà de l'escolarització habitual.

Hi ha períodes de pràctiques externes a centres d'intervenció socioeducativa que complementen la formació acadèmica i permeten un primer contacte amb el món professional.

CONNEXIÓ AMB PEDAGOGIA

El paral·lelisme entre els graus en Educació Social i en Pedagogia permet assumir els dos primers anys com a equivalents, oferint una sòlida formació de base i una posterior especialització en 3r i 4t cursos. De la mateixa manera, el pas a Treball Social també és més fàcil des d'aquesta titulació, ja que disposa de 60 crèdits transferibles.

PLA D'ESTUDIS

Matèries de formació bàsica	60 crèdits (48 de la branca pròpia)
Matèries obligatòries	114 crèdits
Matèries optatives	27 crèdits
Pràctiques externes obligatòries	31 crèdits
Treball de fi de grau	8 crèdits

ASSIGNATURES

FB = Formació bàsica/ OB = Obligatòria / OP = Optativa

1r curs	Psicologia del Desenvolupament en Educació	FB
	Sociologia i Antropologia Social	FB
	Fonaments Històrics de l'Educació	FB
	Teoria de l'Educació	FB
	Didàctica i Organització Educativa	FB
	Iniciació a la Investigació Educativa	FB
	Pensament Filosòfic Contemporani	FB
	Estratègies per a l'Aprenentatge i la Participació en la Universitat	FB
	Pedagogia Social	OB
2n curs	Antropologia de l'Educació	FB
	Filosofia de l'Educació	OB
	Educació Social Comparada	OB
	Política de l'Educació	OB
	Organització i Direcció d'Institucions Socioeducatives	OB
	Mètodes de Recollida d'Informació en Educació	OB
	Els Subjectes, els Processos i els Contextos d'Aprenentatge	OB
	Anàlisi de Dades en Educació	OB
	Mesurament Educatiu	OB
	Pràctiques externes. Pràcticum I. Coneixement de Contextos Socioeducatius	OB
3r curs	Administració Social i Serveis de Benestar	OB
	Psicologia Social	OB
	Intervenció Educativa en Processos de Desadaptació Social	OB
	Família i Menor	OB
	Educació Internacional	OB
	Història de l'Educació Social	OB
	Política de l'Educació Social	OB
	Programes d'Acció Sociocultural i Educativa	OB
	Educació, Participació Social, Desenvolupament Comunitari i Inclusió	OB
	Avaluació de Programes i Institucions Socioeducatives	OB
4t curs	6 assignatures optatives	OP
	Pràctiques externes. Pràcticum II. Estudi i Intervenció en Contextos Socioeducatius	OB
	Treball de fi de grau	OB

OPTATIVES

- Pedagogia per a la Inclusió Social
- Educació per a la Sostenibilitat
- Educació per a la Salut. Prevenció de Conductes Addictives
- Pedagogia de les Persones Grans
- Cooperació al Desenvolupament i Educació
- Història de l'Educació Popular i d'Adults
- Iniciatives i Models de Política Juvenil
- Intervenció i Mediació Educativa
- Reptes Educatius de la Precarització
- Educació de Persones Adultes
- Cultures Juvenils i Espais d'Experiència Educativa
- Tecnologies i Estratègies en la Comunicació
- Gestió i Difusió del Coneixement en l'Àmbit Socioeducatiu
- Diagnòstic i Atenció Socioeducativa a la Diversitat
- Orientació Ocupacional
- Atenció a la Diversitat
- Recursos Tecnològics per a l'Atenció a la Diversitat

«El grau en Educació Social potencia el nivell formatiu dels futurs educadors i educadores en augmentar un any la titulació. A més, posa una atenció especial en les pràctiques externes i planteja el treball de final de grau com una possibilitat per iniciar-se en la investigació i l'especialització.»

Joan Maria Senent,
Departament d'Educació
Comparada i Història de
l'Educació de la Universitat
de València

GRAU EN FARMÀCIA

Branca: Ciències de la Salut • **Centre:** Facultat de Farmàcia • **Crèdits:** 300 • **Cursos:** 5

El grau en Farmàcia forma professionals experts en el medicament i en el seu impacte en la salut. La formació que s'hi dona inclou el coneixement dels medicaments i les substàncies utilitzades en la seua fabricació; la tecnologia farmacèutica i els assajos físics, químics, biològics i microbiològics dels medicaments; el metabolisme i els efectes dels medicaments, a més de la seua utilització i els requisits legals.

NOUS CONTINGUTS

La formació que proporciona aquest grau capacita per exercir la professió que inclou competències com a professional sanitari relacionades amb la producció, la conservació i la dispensació dels medicaments, la col·laboració en els processos analítics, farmacoterapèutics i de vigilància de la salut pública. Aquestes funcions es duen a terme en oficines de farmàcia, en la indústria

farmacèutica, en especialitats hospitalàries i no hospitalàries, en laboratoris d'anàlisi, en la gestió sanitària i en educació i investigació. A més, les persones graduades en Farmàcia poden dedicar-se a la promoció de la salut i la prevenció de la malaltia.

Per oferir una formació actualitzada el grau en Farmàcia a la Universitat de València inclou tres matèries noves: Dietoteràpia, Farmàcia Clínica i Atenció Farmacèutica, i Documentació i Metodologia Científica.

CONEXIMENTS PREVIS

És imprescindible tenir coneixements previs de Biologia i de Química, i és recomanable tenir-ne de Física i de Matemàtiques.

ITINERARIS

- Farmàcia Comunitària.
- Farmàcia Industrial.
- Formació Clínica.

PLA D'ESTUDIS

Matèries de formació bàsica	63 crèdits (48 de la branca pròpia)
Matèries obligatòries	189 crèdits
Matèries optatives	18 crèdits
Pràctiques externes obligatòries	24 crèdits
Treball de fi de grau	6 crèdits

ASSIGNATURES

FB = Formació bàsica / OB = Obligatòria / OP = Optativa

1r curs	Física	FB
	Biologia General	FB
	Estadística	FB
	Anatomia Humana	FB
	Química General	FB
	Química Inorgànica	FB
	Fisiologia Vegetal	FB
	Botànica	OB
	Física Química	OB
	Documentació i Metodologia Científica	OB
	Tècniques Instrumentals	OB
2n curs	Fisiologia I	FB
	Fisiologia II	FB
	Bioquímica I	FB
	Bioquímica II	FB
	Immunologia	OB
	Anàlisi Químic	OB
	Microbiologia	OB
	Química Orgànica	OB
3r curs	Biofarmàcia i Farmacocinètica	OB
	Dietoteràpia	OB
	Química Farmacèutica	OB
	Farmacognòsia	OB
	Nutrició i Bromatologia	OB
	Fisiopatologia	OB
	Parasitologia	OB
	Farmacologia I	OB
4t curs	Anàlisi Microbiològica i Parasitològica	OB
	Toxicologia	OB
	Legislació i Deontologia Farmacèutiques	OB
	Farmacologia II	OB
	Tecnologia Farmacèutica I	OB
	Salut Pública	OB
	Bioquímica Clínica i Hematologia	OB
	Gestió i Planificació Farmacèutiques	OB
5è curs	Tecnologia Farmacèutica II	OB
	Farmàcia Clínica i Atenció Farmacèutica	OB
	18 crèdits en assignatures optatives	OP
	Pràctiques externes	OB
	Treball de fi de grau	

OPTATIVES / ITINERARIS

FARMÀCIA COMUNITÀRIA

- Ortopèdia
- Farmacoteràpia
- Fitoteràpia
- Nutricèutics

FARMÀCIA INDUSTRIAL

- Anàlisi i Control de Medicaments i Productes Cosmètics
- Dermofarmàcia
- Noves Perspectives en Disseny i Síntesi de Fàrmacs
- Radiofarmàcia

FORMACIÓ CLÍNICA

- Farmacoepidemiologia
- Bioquímica Clínica i Patologia Molecular
- Microbiologia Clínica
- Parasitologia Clínica

«El grau en Farmàcia és una de les poques titulacions que continuaran tenint 5 cursos, perquè respon a una directiva europea que regula els continguts de la titulació i les funcions dels farmacèutics i farmacèutiques. Això sí, els continguts s'han volgut adaptar a les necessitats de la societat actual i del mercat de treball, com, per exemple, els nous sistemes d'avaluació i garantia de qualitat dels medicaments.»

Teresa Barber,
Departament de Bioquímica
i Biologia Molecular
de la Universitat de València

GRAU EN FILOSOFIA

Branca: Arts i Humanitats • **Centre:** acultat de Filosofia i Ciències de l'Educació • **Crèdits:** 240 • **Cursos:** 4

Els pla d'estudis del grau en Filosofia té per objectiu la formació de professionals que coneguen els conceptes, les teories i els mètodes de treball més importants en el camp de la filosofia i que sàpiguen aplicar-los als diversos àmbits de la vida, que sàpiguen ampliar-los mitjançant la investigació i l'anàlisi de nous problemes i que sàpiguen transmetre'ls i difondre'ls a tots els nivells.

de la investigació, de la comunicació, de la gestió cívica, editorial i cultural, de l'assessorament i la consultoria.

El grau en Filosofia incorpora matèries pluridisciplinàries, dotades de contingut filosòfic, i matèries de caràcter instrumental, que preparen l'estudiant en el coneixement d'una llengua clàssica o d'una llengua moderna, al servei en tots dos casos de la filosofia. Els estudiants poden fer pràctiques externes, amb caràcter optatiu, per conèixer les possibilitats laborals d'aquests estudis.

L'ESTUDI DEL SABER

Aquesta titulació es dedica a l'estudi del saber com a tal i investiga la realitat i l'ésser humà des dels vessants antropològics, ètics, polítics, socials, epistemològics, metafísics, lingüístics, estètics, etc. El contingut d'aquests estudis és, doncs, ampli: art, història, pensament crític, lògica, política, ciència, llenguatge, etc., i permet treballar en el camp de l'ensenyament,

PLA D'ESTUDIS

Matèries de formació bàsica	60 crèdits (36 de la branca pròpia)
Matèries obligatòries	144 crèdits
Matèries optatives (inclou pràctiques externes)	30 crèdits
Treball de fi de grau	6 crèdits

ASSIGNATURES

FB = Formació bàsica / OB = Obligatòria / OP = Optativa

1r curs	Introducció a la Filosofia	FB
	Història	FB
	Art i Corrents Estètics Contemporanis	FB
	Introducció a l'Ètica	FB
	Introducció al Grec Filosòfic	FB
	Textos Filosòfics en Llengua Anglesa	FB
	Problemes i Corrents Contemporanis en Educació	FB
	Pensament del Pròxim Orient	FB
	Pensament Crític	FB
	Incorporació als Estudis de Filosofia	FB
2n curs	Antropologia I	OB
	Antropologia II	OB
	Estètica i Filosofia de les Arts I	OB
	Estètica i Filosofia de les Arts II	OB
	Filosofia Moral i Ètiques Aplicades I	OB
	Filosofia Moral i Ètiques Aplicades II	OB
	Història de la Filosofia Antiga I	OB
	Història de la Filosofia Antiga II	OB
	Lògica	OB
	Lògica i Teoria de l'Argumentació	OB
3r curs	Teoria del Coneixement I	OB
	Teoria del Coneixement II	OB
	Filosofia de la Ciència I	OB
	Filosofia de la Ciència II	OB
	Filosofia Política i Social I	OB
	Filosofia Política i Social II	OB
	Història de la Filosofia Moderna I	OB
	Història de la Filosofia Moderna II	OB
	2 assignatures optatives	OP
4t curs	Filosofia del Llenguatge I	OB
	Filosofia del Llenguatge II	OB
	Corrents Actuals de la Filosofia I	OB
	Corrents Actuals de la Filosofia II	OB
	Metafísica I	OB
	Metafísica II	OB
	3 assignatures optatives	OP
	Treball de fi de grau	OB

OPTATIVES

- Bioètica i Ètica Ecològica
- Epistemologies Alternatives i Radicals
- Estètica i Modernitat
- Filosofia de la Història
- Filosofia i Intel·ligència Artificial
- Filosofia i Ciència Contemporània
- Història de la Filosofia Espanyola
- Història de la Filosofia Medieval
- Pràctiques externes
- Problemes de l'Antropologia
- Problemes de la Metafísica
- Problemes de la Teoria del Coneixement
- Teories de la Llibertat

«El títol de grau manté els continguts fonamentals de l'anterior llicenciatura i integra, a més, altres disciplines humanístiques. D'altra banda, ofereix la possibilitat de cursar pràctiques externes que faciliten la inserció laboral dels titulats i titulades. A l'hora de dissenyar els continguts del grau s'ha volgut tenir en compte la continuïtat amb els dos màsters afins que ofereix la Universitat.»

Juan de Dios Bares,
Departament de Filosofia
de la Universitat de València

GRAU EN FISIOTERÀPIA

Branca: Ciències de la Salut • **Centre:** Escola Universitària de Fisioteràpia • **Crèdits:** 240 • **Cursos:** 4

El títol de grau en Fisioteràpia forma professionals fisioterapeutes amb preparació científica i capacitat per prevenir, descriure, identificar, tractar i comparar problemes de salut als quals es pot donar resposta des de la fisioteràpia. Per a dur a terme aquesta tasca s'utilitzen un conjunt de procediments, tècniques i actuacions que prevenen, curen, recuperen i adapten persones afectades de deterioracions, limitacions funcionals o invalideses produïts com a resultat d'una lesió, una malaltia o una altra causa.

LA INTERVENCIÓ EN EQUIP

La persona graduada en Fisioteràpia ha de ser capaç de valorar l'estat funcional del pacient, determinar el diagnòstic, dissenyar el pla d'intervenció de fisioteràpia i proporcionar una atenció de fisioteràpia eficaç. Els/les fisioterapeutes poden intervenir en els àmbits de promoció, prevenció, protecció i recuperació de la salut, tot cooperant en equips multidisciplinaris.

PLA D'ESTUDIS

Matèries de formació bàsica	72 crèdits (36 de la branca pròpia)
Matèries obligatòries	111 crèdits
Matèries optatives	9 crèdits
Pràctiques clíniques obligatòries	40 crèdits
Treball de fi de grau	8 crèdits

ASSIGNATURES

FB = Formació bàsica / OB = Obligatòria / OP = Optativa

1r curs	Anatomia Humana I	FB
	Biomecànica i Física Aplicada	FB
	Psicologia de la Discapacitat	FB
	Fisiologia Humana	FB
	Estadística	FB
	Anatomia Humana II	FB
	Utilització de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació	FB
	Valoració en Fisioteràpia I	OB
	Coneixement i Història de la Fisioteràpia	OB
2n curs	Patologia General	FB
	Patologia i Enfocament Terapèutic de l'Aparell Locomotor	FB
	Afeccions i Enfocament Terapèutic del Sistema Nerviós	FB
	Patologia i Enfocament Terapèutic del Sistema Respiratori i Cardiovascular	FB
	Valoració en Fisioteràpia II	OB
	Cinesiteràpia	OB
	Procediments Generals d'Intervenció en Fisioteràpia I i II	OB
	Administració, Deontologia i Legislació de la Profesió	OB
	Salut Pública i Fisioteràpia Comunitària	OB
3r curs	Metodologia de la Investigació en Ciències de la Salut	OB
	Fisioteràpia de l'Aparell Locomotor	OB
	Fisioteràpia del Sistema Nerviós	OB
	Fisioteràpia Respiratòria	OB
	Fisioteràpia Cardiocirculatòria	OB
	Fisioteràpia en Especialitats Clíniques I	OB
	Fisioteràpia en Especialitats Clíniques II	OB
	Fisioteràpia en Especialitats Clíniques III	OB
	Fisioteràpia en Especialitats Clíniques IV	OB
	Pràcticum clínic I	OB
4t curs	Anglès Tècnic	OB
	Teràpia Osteopàtica	OB
	2 assignatures optatives	OP
	Pràcticum clínic II	OB
	Treball de fi de grau	OB

OPTATIVES

- Musicoteràpia
- Nutrició en Fisioteràpia
- Preparació Física Aplicada a la Fisioteràpia
- Habilitats Socials per a Fisioterapeutes
- Fisioteràpia de l'Esport
- Tècniques de Primers Auxilis per a Fisioterapeutes

«En el nostre cas, la implantació del grau ha comportat una millora important del perfil dels fisioterapeutes, ja que ens ha donat l'oportunitat d'ampliar la formació bàsica i clínica dels futurs professionals. D'altra banda, acadèmicament, el grau possibilita la continuació als estudis de màster oficial i de doctorat.»

Francisco J. Pérez,
Departament d'Anatomia
i Embriologia Humana
de la Universitat de València

GRAU EN GEOGRAFIA I MEDI AMBIENT

Branca: Ciències Socials i Jurídiques • **Centre:** Facultat de Geografia i Història • **Crèdits:** 240 • **Cursos:** 4

El grau en Geografia i Medi Ambient proporciona una formació generalista que a més habilita per desenvolupar una activitat professional relacionada amb la gestió territorial i mediambiental i amb la capacitat per aplicar els seus coneixement a totes les escales d'anàlisi.

- Anàlisi territorial de la població i demografia.
- Desenvolupament regional i local.

ITINERARIS

- Història i Història de l'Art.
- Planificació i Gestió del Medi Ambient.

PERFILS PROFESSIONALS

A nivell general, la formació que dona aquesta a titulació inclou els coneixements bàsics necessaris per assolir els perfils professionals següents:

- Investigació, educació i divulgació geogràfiques.
- Tecnologies de la informació geogràfica.
- Medi físic, recursos naturals i medi ambient.
- Planificació i gestió territorials.

PLA D'ESTUDIS

Matèries de formació bàsica	60 crèdits (30 de la branca pròpia)
Matèries obligatòries	132 crèdits
Matèries optatives	30 crèdits
Pràctiques externes obligatòries	6 crèdits
Treball de fi de grau	12 crèdits

ASSIGNATURES

FB = Formació bàsica / OB = Obligatòria / OP = Optativa

1r curs	Introducció a l'Economia	FB
	Història General d'Espanya	FB
	Història Contemporània Universal	FB
	Introducció al Dret: Territori, Urbanisme i Medi Ambient	FB
	Estadística	FB
	Introducció a la Geografia Física I	FB
	Introducció a la Geografia Física II	FB
	Introducció a la Geografia Humana I	FB
	Introducció a la Geografia Humana II	FB
	Cartografia I	FB
2n curs	Geografia d'Europa	OB
	Geografia d'Espanya	OB
	Climatologia	OB
	Espais Urbans	OB
	Cartografia II	OB
	Geografia d'Amèrica	OB
	Geografia d'Àsia	OB
	Geomorfologia	OB
	Espais Rurals	OB
	Sistemes d'Informació Geogràfica I	OB
3r curs	Geografia del País Valencià	OB
	Hidrologia	OB
	Geografia de la Població i la Desigualtat	OB
	Ordenació i Gestió del Territori i del Paisatge	OB
	Sistemes d'Informació Geogràfica II	OB
	Geografia d'Àfrica	OB
	Biogeografia	OB
	Activitats Econòmiques i Medi Ambient	OB
	Mètodes i Instruments de Planificació	OB
	Riscos Naturals	OB
4t curs	Avaluació Ambiental	OB
	Pràctiques de Camp per a l'Anàlisi Territorial i Medioambiental	OB
	30 crèdits en assignatures optatives	OP
	Pràctiques externes	OB
	Treball de fi de grau	OB

OPTATIVES / ITINERARIS

HISTÒRIA I HISTÒRIA DE L'ART

- Història I
- Història II
- Història III
- Història de l'Art I
- Història de l'Art II

PLANIFICACIÓ I GESTIÓ DEL MEDI AMBIENT

- Desenvolupament Local i Marc Polític i Administratiu
- Paisatge i Patrimoni Cultural
- Teledetecció Aèria i Espacial
- Planificació d'Espais Urbans i Rurals
- Sistemes Mediterranis i Acció Antròpica

«Des d'aquest grau es vol donar resposta a les necessitats i demandes socials a través d'una formació teóricoaplicada centrada en les qüestions territorials i amb una atenció especial a la dimensió ambiental. Llavors, podríem dir que la novetat principal és l'articulació entre territori i medi ambient des de la perspectiva del desenvolupament sostenible. La intenció és formar professionals que sàpiguem combinar una perspectiva analítica i integradora per poder dissenyar propostes i estratègies d'intervenció i de gestió del territori.»

Javier Esparcia,
Departament de Geografia
de la Universitat de València

GRAU EN HISTÒRIA

Branca: Arts i Humanitats • **Centre:** Facultat de Geografia i Història • **Crèdits:** 240 • **Cursos:** 4

L'estudi de la història proporciona un coneixement crític del passat de la humanitat que permet comprendre el present. Així mateix, contribueix a generar una estima pel passat i pel patrimoni històric, cultural, artístic i arqueològic, a més de servir també al reconeixement de la diversitat de cultures i civilitzacions, cosa que fomenta el respecte pels valors i per les tradicions culturals foranes i pel desenvolupament de la consciència cívica.

el treball en museus, arxius, biblioteques i centres de documentació, la gestió del patrimoni històric i l'assessorament cultural en els àmbits públic i privat.

ITINERARI FORMATIU

→ Pràctiques en Geografia, Història i Història de l'Art.

SABERS I COMPETÈNCIES

La persona graduada en Història té un conjunt de sabers i competències, un coneixement bàsic dels mètodes, de les tècniques i dels instruments d'anàlisi propis de l'historiador i la historiadora, que l'encamina a l'ocupació professional en l'ensenyament de la història, les prospeccions, les excavacions i els estudis arqueològics, la investigació històrica,

PLA D'ESTUDIS	
Matèries de formació bàsica	60 crèdits (42 de la branca pròpia)
Matèries obligatòries	138 crèdits
Matèries optatives (inclouen pràctiques externes)	30 crèdits
Participació en activitats i gestió universitàries	6 crèdits
Treball de fi de grau	12 crèdits

ASSIGNATURES

FB = Formació bàsica / OB = Obligatòria / OP = Optativa

1r curs	Introducció a la Història	FB
	Història dels Orígens d'Europa	FB
	Història del Món Actual	FB
	Introducció a la Història de l'Art	FB
	Anàlisi i Interpretació de la Imatge	FB
	Història del Pensament	FB
	Retòrica	FB
	Geografia	FB
	Introducció a la Història del País Valencià	FB
	Història d'Amèrica	FB
2n curs	Prehistòria Universal Antiga	OB
	Prehistòria Universal Recent	OB
	Història Antiga Universal I	OB
	Història Antiga Universal II	OB
	La Formació d'Europa (segles V-XI)	OB
	L'expansió i la consolidació d'Europa (segles XI-XV)	OB
	Història Moderna Universal I	OB
	Història Moderna Universal II	OB
	Història Contemporània Universal I	OB
	Història Contemporània Universal II	OB
3r curs	Prehistòria de la Península Ibèrica	OB
	Història Antiga d'Espanya	OB
	La Península Ibèrica a l'Edat Mitjana (segles V-XV)	OB
	La Corona d'Aragó a l'Edat Mitjana (segles XII-XV)	OB
	Història Moderna d'Espanya I	OB
	Història Moderna d'Espanya II	OB
	Història Contemporània d'Espanya I	OB
	Història Contemporània d'Espanya II	OB
	Metodologia i Historiografia	OB
	Metodologia Arqueològica	OB
4t curs	Arqueologia del Mediterrani	OB
	Dones i Homes en la Història	OB
	Paleografia i Diplomàtica	OB
	5 assignatures optatives	OP
	Participació en activitats i gestió universitàries	OP
	Treball de fi de grau	OB

OPTATIVES/ ITINERARI

- Pràctiques externes
- Prehistòria de l'Art
- Arqueologia de la Península Ibèrica
- Religió i Màgia al Món Antic
- Història de l'Escriptura Llatina
- Història Econòmica i Social de l'Edat Mitjana
- Història del Món Islàmic Medieval
- El Món Mediterrani i el Món Atlàntic a l'Edat Moderna
- Poder i Societat al Món Modern
- Història de l'Espanya Recent
- Història de les Societats d'Àsia i d'Àfrica a l'Edat Contemporània
- Història Contemporània dels Estats Units d'Amèrica

PRÀCTIQUES EN GEOGRAFIA, HISTÒRIA I HISTÒRIA DE L'ART

- Temes Pràctics d'Història
- Història de l'Art I
- Història de l'Art II
- Geografia I
- Geografia II

«Una de les novetats destacables del grau en Història és la possibilitat de fer, en 4t curs, un itinerari formatiu en Història, Història de l'Art o Geografia. Els itineraris consisteixen en 30 crèdits optatius de pràctiques i assignatures complementàries, orientades a la preparació de les oposicions de professorat de secundària.»

Elena Grau,

Departament de Prehistòria i Arqueologia de la Universitat de València

GRAU EN HISTÒRIA DE L'ART

Branca: Arts i Humanitats • **Centre:** Facultat de Geografia i Història • **Crèdits:** 240 • **Cursos:** 4

L'objectiu fonamental del grau en Història de l'Art és proporcionar una formació generalista a través d'un coneixement global i crític de totes les àrees relacionades amb la producció artística, les seues diferents manifestacions al llarg de la història i la recepció per la societat. Això comporta preparar l'estudiant per a una pràctica professional a través d'una formació específica en història de l'art que el capacite per integrar-se al mercat laboral.

- Treball en empreses de mercat artístic: galeries, antiquaris i subhastes.
- Ensenyament no universitari.
- Ensenyament universitari i investigació.

ITINERARI

- Geografia i Història.

L'ÀMBIT PROFESSIONAL

La formació generalista adquirida a través del grau en Història de l'Art ha de cobrir els perfils professionals següents:

- Protecció i gestió del patrimoni historicoartístic.
- Treball en museus i exposicions.

PLA D'ESTUDIS

Matèries de formació bàsica	60 crèdits (42 de la branca pròpia)
Matèries obligatòries	138 crèdits
Matèries optatives	30 crèdits
Treball de fi de grau	12 crèdits

ASSIGNATURES

FB = Formació bàsica / OB = Obligatòria / OP = Optativa

1r curs	Introducció a la Història	FB
	Història dels Orígens d'Europa	FB
	Història del Món Actual	FB
	Retòrica	FB
	Història del Pensament	FB
	Introducció a la Història de l'Art	FB
	Anàlisi i Interpretació de la Imatge	FB
	Història de l'Art d'Egipte i del Pròxim Orient	OB
	Història de l'Art Grec	OB
	Història de l'Art Romà	OB
2n curs	Fonts de la Història de l'Art	FB
	Tècniques i Conservació de Béns Mobles	FB
	Tècniques i Conservació de Béns Immobles	FB
	Història de les Idees Estètiques	OB
	Història de l'Art a l'Alta Edat Mitjana i el Romànic	OB
	Història de l'Art Gòtic	OB
	Història de l'Art Bizantí i Islàmic	OB
	Història de l'Art del Renaixement	OB
	Història de l'Art Barroc al Segle XVII	OB
	Història de l'Art al Segle XVIII	OB
3r curs	Historiografia Artística	OB
	Història de l'Art al Segle XIX	OB
	Història de l'Art al Segle XX	OB
	Història de l'Art i Professionalització	OB
	Història del Cinema i Altres Mitjans Audiovisuals fins al 1930	OB
	Història de la Fotografia	OB
	Història i Gestió del Patrimoni Artístic	OB
	Museologia i Museografia	OB
	Història de l'Art Valencià I	OB
	Història de l'Art Valencià II	OB
4t curs	Art Actual	OB
	Història de la Música	OB
	Història del Cinema i Altres Mitjans Audiovisuals des de 1930	OB
	5 assignatures optatives	OP
	Treball de fi de grau	OB

OPTATIVES / ITINERARI

- Història de l'Art Precolombí
- Història de l'Art Iberoamericà
- Història de l'Art Medieval Hispànic
- Història de l'Art Espanyol de l'Edat Moderna
- Història de l'Art Espanyol Contemporani
- Història de les Arts Decoratives Europees
- Història de les Arts Gràfiques
- Història del Cinema Espanyol
- Història de l'Urbanisme Europeu
- Arquitectura Industrial
- Anàlisi Tècnica i Valoració dels Béns Culturals
- Pràctiques externes

GEOGRAFIA I HISTÒRIA

- Geografia I
- Geografia II
- Història I
- Història II
- Història III

«El grau en Història de l'Art ens ha donat l'oportunitat d'incorporar coneixements relacionats amb la producció artística en distintes cultures i a través de diversos llenguatges artístics, així com també de les manifestacions contemporànies com ara el cinema, el netart [art en xarxa], etc.»

Esther Alba,
Departament d'Història
de l'Art de la Universitat
de València

GRAU EN INFORMACIÓ I DOCUMENTACIÓ

Branca: Ciències Socials i Jurídiques • **Centre:** Facultat de Geografia i Història • **Crèdits:** 240 • **Cursos:** 4

La persona graduada en Informació i Documentació coneix els principis teòrics i les tècniques necessàries per cercar, organitzar i avaluar la informació, a més de comprendre com planificar els sistemes, les unitats i els serveis dedicats a la informació. També aplica i utilitza les tecnologies de la informació i coneix els processos de producció i difusió de la informació.

informació a la resta de la comunitat pot ser una biblioteca, un centre d'informació i documentació, un arxiu, o una empresa de gestors de continguts, etc., tant en l'àmbit de les administracions públiques com en el sector privat.

LA GESTIÓ I EL TRACTAMENT DE LA INFORMACIÓ

Aquest grau, que sorgeix de la transformació de la diplomatura en Biblioteconomia i Documentació, forma professionals capaços de seleccionar, gestionar, organitzar i preservar la informació i la documentació perquè pugui ser utilitzada pels usuaris en la presa de decisions, independentment del lloc on estiga dipositada físicament o del format i suport. El centre o servei des del qual gestiona i serveix aquesta

PLA D'ESTUDIS

Matèries de formació bàsica	60 crèdits (36 de la branca pròpia)
Matèries obligatòries	126 crèdits
Matèries optatives	30 crèdits
Pràctiques externes obligatòries	12 crèdits
Treball de fi de grau	12 crèdits

ASSIGNATURES

FB = Formació bàsica / OB = Obligatòria / OP = Optativa

1r curs	Regulació d'Organitzacions	FB
	Història de la Producció Documental i Bibliogràfica	FB
	Introducció a les Ciències del Comportament	FB
	Història de la Transmissió i la Conservació dels Textos	FB
	Introducció a l'Anàlisi Estadística i Processament de Dades	FB
	Gestió d'Organitzacions	FB
	Informàtica I	FB
	Informàtica II	FB
	Introducció a Informació i Documentació	FB
	Unitats i Sistemes d'Informació Documental	FB
2n curs	Arxivística I	OB
	Sistemes de Representació de la Informació i del Coneixement	OB
	Gestió de Recursos en Unitats d'Informació	OB
	Catàlegació General	OB
	Fonts, Recursos i Serveis d'Informació	OB
	Arxivística II	OB
	Catàlegació Automatitzada	OB
	Fonts d'Informació Especialitzades	OB
	Automatització de Centres	OB
	Arquitectura de la Informació en el web	OB
3r curs	Bases de Dades	OB
	Bibliometria	OB
	Estudis de Conducta Informativa i Necessitats d'Informació	OB
	Llenguatges Documentals	OB
	Tècniques Historiogràfiques d'Investigació Documental	OB
	Descripció de Documents d'Arxiu	OB
	Avaluació de Sistemes d'Informació	OB
	Sistemes de Gestió Documental	OB
	Tècniques d'Indexació i Resum	OB
	Tècniques d'Investigació en Documentació	OB
4t curs	Història del Llibre	OB
	5 assignatures optatives	OP
	Pràctiques externes	OB
	Treball de fi de grau	OB

OPTATIVES

- Alfabetització Informacional
- Arxius de l'Administració Pública
- Catàlegació de Recursos Electrònics
- Fonaments de Programació
- Accés Obert a la Documentació Científica
- Gènesi del Procés Documental
- Serveis d'Informació Avançats en Internet
- Interacció Persona-Ordinador

«El grau en Informació i Documentació ofereix una formació més interdisciplinària i permet una millor adaptació a les exigències professionals mitjançant l'optativitat i les pràctiques externes. A més, també dona la possibilitat d'accedir als estudis de postgrau i a la investigació.»

Vicent Pons,
Departament d'Història
de l'Antiguitat i la Cultura
Escrita de la Universitat
de València

Número 5, ja a la venda !

LA PROJECCIÓ EXTERIOR VALENCIANA

Articles de:

Enric Juliana / Rafael Blasco / Rafael Aznar / Ascensión Figueres / José Miguel Iribas / Gil-Manuel Hernández / Alberto Català / Vicent Sos / Francesc Roca

GRAU EN MESTRE/A EN EDUCACIÓ INFANTIL

Branca: Ciències Socials i Jurídiques • **Centre:** Escola Universitària de Magisteri Ausiàs March • **Crèdits:** 240 • **Cursos:** 4

La formació que reben els estudiants d'aquesta titulació inclou el coneixement dels processos educatius d'aprenentatge, la formació didàctica en totes les àrees de coneixement i les disciplines escolars pròpies de l'etapa infantil, a més de l'organització i la gestió del recursos escolars.

ACCIONS FORMATIVES PER ALS PRIMERS ANYS

El grau en Mestre/a en Educació Infantil té per objectiu proporcionar l'habilitació per a l'exercici de la docència en l'etapa escolar compresa entre els 0 i els 6 anys. El desenvolupament professional dels i les mestres se centra en l'educació formal, és a dir, en les escoles, si bé els seus coneixements didàctics i pedagògics, a més de les seues competències, els permetran dissenyar i desenvolupar accions educatives en àmbits extraescolars.

PLA D'ESTUDIS

Matèries de formació bàsica	103,5 crèdits (60 de la branca pròpia)
Matèries obligatòries	85,5 crèdits
Pràctiques escolars obligatòries	45 crèdits
Treball de fi de grau	6 crèdits

ASSIGNATURES

FB = Formació bàsica / OB = Obligatòria / OP = Optativa

1r curs	Psicologia del Desenvolupament	FB
	Psicologia de l'Educació	FB
	Didàctica General	FB
	Organització i Direcció de Centres	FB
	Estructura Social i Educació	FB
	Llengua Espanyola per a Mestres	FB
	Llengua Catalana per a Mestres	FB
	Infància, Salut i Alimentació	OB
	Llengua Estrangera per a Mestres	OB
	Pràctiques escolars I	OB
2n curs	Necessitats Educatives Especials	FB
	Història de l'Escola	FB
	Sociologia de l'Educació	FB
	Adquisició i Desenvolupament de la Llengua Oral	FB
	Organització de l'Espai Escolar, Materials i Habilitats Docents	FB
	Observació i Innovació sobre la Pràctica a la Classe d'Educació Infantil	FB
	Matemàtiques per a Mestres (comú a M. Primària)	OB
	Ciències Naturals per a Mestres (comú a M. Primària)	OB
	Formació Literària a la Classe d'Educació infantil	OB
3r curs	L'Escola d'Educació Infantil	FB
	Taller de Joc en l'Educació infantil	FB
	Estimulació i Intervenció Primerenca: Música, Grafisme i Moviment	FB
	Processos Musicals en Educació Infantil	OB
	Didàctica de l'Educació Física de l'Educació Infantil	OB
	Didàctica de l'Educació Plàstica i Visual de l'Educació infantil	OB
	Taller Multidisciplinari de Projectes d'Expressió Musical, Plàstica i Corporal	OB
	Iniciació a la Lectura i a l'Escriptura	OB
	Pràctiques escolars II	OB
	Dificultats en el Llenguatge Oral i Escrit	FB
4t curs	Planificació de la Llengua i la Literatura en l'Educació Infantil	OB
	Didàctica de les C. Socials de l'Educació Infantil	OB
	Didàctica de les C. Naturals de l'Educació Infantil	OB
	Didàctica de les Matemàtiques de l'Educació Infantil	OB
	Taller Multidisciplinari de Projectes de Ciències Naturals, Ciències Socials i Matemàtiques	OB
	Pràctiques escolars III	OB
	Treball de fi de grau	OB

«Els nous títols de grau de Magisteri, Educació Infantil i Primària, exigeixen un nivell de competència, dins del Marc Comú Europeu de Referència de les Llengües, en les dues llengües pròpies de la Universitat (C1) i en una llengua estrangera (B1). A més, aprofitant l'ampliació dels estudis a quatre anys, s'augmenta la durada de les pràctiques professionals en centres educatius.»

José Ramón Insa,
Departament de Didàctica
de la Llengua i la Literatura
de la Universitat de València

GRAU EN MESTRE/A EN EDUCACIÓ PRIMÀRIA

Branca: Ciències Socials i Jurídiques • **Centre:** Escola Universitària de Magisteri Ausiàs March • **Crèdits:** 240 • **Cursos:** 4

Les persones titulades en Magisteri per la Universitat de València obtenen una sòlida formació en l'àmbit educatiu, fonamentada en les bases pedagògiques, psicològiques i sociològiques necessàries per comprendre el fet educatiu i dissenyar i desenvolupar les accions i els programes formatius en alumnes de 6 a 12 anys.

DES DE LA PRÀCTICA CAP A LA FORMACIÓ

El grau de mestre/a en Educació Primària té per objectiu proporcionar l'habilitació per a l'exercici de la docència en l'etapa escolar compresa entre els 6 i els 12 anys. A més a més, la seua formació té com a finalitat contribuir al desenvolupament personal i social dels escolars a través dels processos d'ensenyament i aprenentatge en matèries de contingut artístic, científic, lingüístic, matemàtic, motriu i tecnològic. Conjuntament, l'estudiant rep la formació didàctica en totes les àrees de coneixement i les disciplines escolars

pròpies de l'etapa, a més de l'organització i la gestió dels recursos escolars. El desenvolupament professional dels i les mestres se centra en l'educació formal, és a dir, en les escoles, si bé els seus coneixements didàctics i pedagògics, a més de les seues competències, els permetran dissenyar i desenvolupar accions educatives en àmbits extraescolars.

ITINERARIS FORMATIUS

- Arts i Humanitats.
- Atenció a la Diversitat i a les Diferències Individuals.
- Ciències i Matemàtiques.
- Educació Física.
- Educació Musical.
- Llengua Estrangera.
- Tecnologies de la Informació i la Comunicació.
- *En preparació: Educació inclusiva.*

PLA D'ESTUDIS

Matèries de formació bàsica	60 crèdits de la branca pròpia
Matèries obligatòries	99 crèdits
Matèries optatives	30 crèdits
Pràctiques escolars obligatòries	45 crèdits
Treball de fi de grau	6 crèdits

ASSIGNATURES

FB = Formació bàsica / OB = Obligatòria / OP = Optativa

1r curs	Psicologia del desenvolupament	FB
	Psicologia de l'Educació	FB
	Didàctica General	FB
	Organització i Direcció de Centres	FB
	Estructura Social i Educació	FB
	Llengua Espanyola per a Mestres	FB
	Llengua Catalana per a Mestres	FB
	Didàctica de la Música de l'Educació Primària	OB
	Llengua Estrangera per a Mestres (matèria comuna a Ed. Infantil)	OB
	Pràctiques escolars I	OB
2n curs	Necessitats Educatives Especials	FB
	Història de l'Escola	FB
	Sociologia de l'Educació	FB
	Matemàtiques per a Mestres (matèria comuna a Ed. Infantil)	OB
	Ciències Naturals per a Mestres (matèria comuna a Ed. Infantil)	OB
	Lingüística per a Mestres	OB
	Formació Literària per a Mestres	OB
	Didàctica de l'Educació Física de l'Educació Primària	OB
	Didàctica de l'Educació Plàstica i Visual de l'Educació Primària	OB
3r curs	Aprenentatge de la Lectura i l'Escriptura	OB
	Didàctica de les Ciències Socials: Aspectes Bàsics	OB
	Desenvolupament d'Habilitats Comunicatives en Contextos Multilingües	OB
	Didàctica de l'Aritmètica i la Resolució de Problemes	OB
	Didàctica de les Ciències Naturals: Matèria, Energia i Màquines	OB
	18 crèdits d'assignatures d'itinerari formatiu	OP
	Pràctiques escolars II	OB
4t curs	La Planificació de la Llengua i la Literatura en Educació Primària	OB
	Didàctica de la Geometria, la Mesura i la Probabilitat i l'Estadística	OB
	Didàctica de les Ciències Socials: Aspectes Aplicats	OB
	Didàctica de les Ciències Naturals: Medi Ambient, Biodiversitat i Salut	OB
	12 crèdits d'assignatures d'itinerari formatiu	OP
	Pràctiques escolars III	OB
	Treball de fi de grau	OB

OPTATIVES / ITINERARIS

ESPECIALISTA EN ARTS I HUMANITATS

- Propostes Didàctiques en Educació Artística
- Propostes Didàctiques en Història i Pensament
- Propostes Didàctiques en Llengua i Literatura
- TIC com a Recurs Didàctic en Arts i Humanitats
- Història de les Idees i el Currículum d'Arts i Humanitats

ESPECIALISTA EN ATENCIÓ A LA DIVERSITAT I A LES DIFERÈNCIES INDIVIDUALS

- Organització Escolar i Acció Tutorial per a la Diversitat
- Autoregulació i Problemes de Conducta
- Educació Compensatòria
- Adaptacions del Currículum per Retards i Dificultats d'Aprenentatge
- Adaptacions del Currículum per Capacitats Especials, Situacions Familiars o Absència

ESPECIALISTA EN CIÈNCIES I MATEMÀTIQUES

- Propostes Didàctiques de Matemàtica
- Propostes Didàctiques de Ciències
- Propostes Didàctiques amb Ciències i Matemàtiques
- TIC com a Recurs Didàctic en Ciències i Matemàtiques
- Història de les Idees i el Currículum de Ciències i Matemàtiques

ESPECIALISTA EN EDUCACIÓ FÍSICA

- Didàctica de l'Educació Física per a la salut
- Didàctica de les Habilitats Perceptivomotors i Bàsiques
- Didàctica de les Activitats Físiques Expressives
- Didàctica dels Jocs i de les Activitats Esportives
- Didàctica de l'Educació Física

ESPECIALISTA EN EDUCACIÓ MUSICAL

- Música i Moviment
- Audició Musical
- Educació Instrumental
- Música i Tecnologies de la Informació i la Comunicació
- Educació Vocal
- Didàctica Musical

ESPECIALISTA EN LLENGUA ESTRANGERA

- Llengua Estrangera I
- Llengua Estrangera II
- La Cultura en l'Ensenyament de Llengües Estrangeres
- Didàctica de la Llengua Estrangera I
- Didàctica de la Llengua Estrangera II

ESPECIALISTA EN TECNOLOGIES DE LA INFORMACIÓ I LA COMUNICACIÓ

- Educació i TIC
- Programari i Maquinari en Contextos Educatius
- Disseny de Materials Educatius
- TIC com a Recurs Didàctic en Arts i Humanitats
- TIC com a Recurs Didàctic en Ciències i Matemàtiques

«Aquells que trien el grau en educació primària, tenen la possibilitat de fer itineraris formatius d'especialització en diferents àrees. Per a accedir als itineraris d'Educació Musical i Llengua Estrangera (anglès o francès) serà necessari acreditar un determinat nivell de competència.»

José Ramón Insa,
Departament de Didàctica de la Llengua i la Literatura de la Universitat de València

GRAU EN NUTRICIÓ HUMANA I DIETÈTICA

Branca: Ciències de la Salut • **Centre:** Facultat de Farmàcia • **Crèdits:** 240 • **Cursos:** 4

Aquest grau forma professionals capacitats per al desenvolupament d'activitats orientades a l'alimentació i la nutrició de les persones o dels col·lectius en diverses situacions fisiològiques i/o patològiques, d'acord amb els principis de protecció i promoció de la salut, prevenció de malalties i tractament dieteticonutricional quan calga, inclosos els principis deontològics i legals que permeten exercir la pràctica professional amb autonomia, consciència de renovació dels coneixements i capacitat de col·laboració amb altres professionals de l'àmbit sanitari.

d'un grup, des dels àmbits d'actuació següents: la nutrició en la salut i en la malaltia, el consell dietètic, la investigació i la docència, la salut pública des dels organismes governamentals, les empreses del sector de l'alimentació i la restauració col·lectiva i social.

Aquest grau incorpora noves matèries per donar una formació més ampla i actualitzada: Psicologia, Nutrició Comunitària, i Documentació i Metodologia Científica. Té un total de 19 assignatures en comú amb el grau de Ciència i Tecnologia dels Aliments.

CONEXEMENTS PREVIS

És imprescindible tenir coneixements previs de Biologia i de Química, i és recomanable tenir-ne de Física i de Matemàtiques.

NOVES MATÈRIES

El dietista nutricionista, reconegut com un expert en alimentació, nutrició i dietètica, té capacitat per intervenir en l'alimentació d'una persona o

PLA D'ESTUDIS	
Matèries de formació bàsica	60 crèdits (48 de la branca pròpia)
Matèries obligatòries	135 crèdits
Matèries optatives	15 crèdits
Pràctiques externes obligatòries	18 crèdits
Treball de fi de grau	12 crèdits

ASSIGNATURES

FB = Formació bàsica / OB = Obligatòria / OP = Optativa

1r curs	Biologia General	FB
	Bioquímica I	FB
	Estadística	FB
	Fisiologia d'Aparells i Sistemes	FB
	Fisiologia General	FB
	Física	FB
	Psicologia	FB
	Química General	FB
	Química Orgànica	FB
	Microbiologia Alimentària	OB
2n curs	Bioquímica II	FB
	Alimentació i Cultura	OB
	Bases de la Tecnologia d'Aliments	OB
	Bromatologia	OB
	Dietètica I	OB
	Documentació i Metodologia Científica	OB
	Nutrició	OB
	Patologia Molecular	OB
	Química dels Aliments	OB
3r curs	Dietètica II	OB
	Dietoteràpia	OB
	Economia i Empresa	OB
	Fisiopatologia	OB
	Legislació Alimentària i Deontologia	OB
	Parasitologia Alimentària	OB
	Patologia Nutricional	OB
	Salut Pública	OB
	Tecnologia Culinària	OB
	Toxicologia Alimentària	OB
4t curs	Higiene Alimentària	OB
	Farmacologia	OB
	Nutrició Comunitària	OB
	15 crèdits en assignatures optatives	OP
	Pràctiques externes	OB
	Treball de fi de grau	OB

OPTATIVES

- Nous Aliments
- Alimentació i Nutrició Esportiva
- Alimentació i Nutrició en Persones Grans
- Avaluació de Riscos Toxicològics
- Iniciació a la Investigació
- Nutrició en Situacions d'Emergència
- Nutrició Infantil

«El gran avantatge d'aquest títol és, precisament, l'escassetat de professionals que hagen rebut una formació adequada per a ocupar llocs de dietista-nutricionista en centres d'atenció primària, hospitals, clíniques, empreses de restauració, etc. A més, respon a la preocupació creixent de la societat per seguir una alimentació correcta que millore l'estat de salut de les persones i la seua qualitat de vida.»

Juan Carlos Moltó,
Departament de Medicina Preventiva i Salut Pública, Ciències de l'Alimentació, Toxicologia i Medicina Legal de la Universitat de València

GRAU EN PEDAGOGIA

Branca: Ciències Socials i Jurídiques • **Centre:** Facultat de Filosofia i Ciències de l'Educació • **Crèdits:** 240 • **Cursos:** 4

El títol de grau en Pedagogia té per objectiu formar professionals en intervenció, sistemes, institucions, contextos, recursos i processos educatius i formatius, així com també en els processos de desenvolupament personal, professional, social i cultural que concorren d'una forma integrada en les persones i els grups al llarg de tota la vida.

bé en els sistemes formals d'educació, bé en els sistemes no formals (temps lliure, formació d'adults, etc.).

La Facultat és pionera en innovació i noves metodologies d'ensenyament. El grau en Pedagogia promou i incorpora l'aprenentatge autònom, l'aprenentatge basat en problemes, l'aprenentatge per projectes, l'aprenentatge cooperatiu, l'estudi de casos, el *Service Learning*, etc.

LA COMPRENSIÓ DELS PROCESSOS EDUCATIUS

Aquest grau ofereix els coneixements teòrics i pràctics per a la comprensió dels processos educatius des d'un vessant didàctic, científic, polític, organitzatiu i tècnic. Així mateix, permet la capacitat per a la intervenció educativa en processos d'aprenentatge, orientació, avaluació, disseny i planificació. La persona titulada en Pedagogia pot treballar en la planificació, l'organització, el desenvolupament, l'administració, la investigació i l'avaluació de sistemes educatius i les activitats de formació,

PLA D'ESTUDIS

Matèries de formació bàsica	60 crèdits (48 de la branca pròpia)
Matèries obligatòries	114 crèdits
Matèries optatives	27 crèdits
Pràctiques externes obligatòries	31 crèdits
Treball de fi de grau	8 crèdits

ASSIGNATURES

FB = Formació bàsica / OB = Obligatòria / OP = Optativa

1r curs	Psicologia del Desenvolupament	FB
	Didàctica: Cultura i Educació en la Societat Actual	FB
	Fonaments Històrics de l'Educació	FB
	Teoria de l'Educació	FB
	Iniciació a la Investigació Educativa	FB
	Antropologia de l'Educació	FB
	Organització: Estratègies per a l'Acció Educativa en Contextos Diversos	FB
	Pensament Contemporani	FB
	Estratègies per a l'Aprenentatge i Participació en la Universitat	FB
	Sociologia	FB
2n curs	Mètodes de Recollida d'Informació en Educació	OB
	Anàlisi de Dades en Educació	OB
	Política de l'Educació	OB
	Pedagogia Social	OB
	Els Subjectes, els Processos i els Contextos d'Aprenentatge	OB
	Organització i Direcció d'Institucions Socioeducatives	OB
	Educació Comparada	OB
	Mesurament Educatiu	OB
	Filosofia de l'Educació	OB
	Pràctiques externes	OB
3r curs	Formació del Professorat	OB
	Història de l'Educació a Espanya	OB
	Pedagogia Intercultural	OB
	Diagnòstic en Educació	OB
	Orientació Educativa	OB
	Investigació, Desenvolupament i Innovació del Currículum	OB
	Drets Humans i Educació	OB
	Metodologia d'Avaluació Educativa	OB
	Formació en les Organitzacions	OB
	Política i Legislació Educatives a Espanya	OB
4t curs	6 assignatures optatives	OP
	Pràctiques externes	OB
	Treball de fi de grau	OB

OPTATIVES

- Diagnòstic i Intervenció en Subjectes amb Necessitats Educatives Especials
- Educació i Activitat Econòmica
- Pedagogia Familiar
- Educació Inclusiva
- Educació Moral per a la Ciutadania
- Educació Secundària i Permanent
- Entorns de Formació Virtual
- Història de l'Educació de les Dones
- Història Política de l'Educació
- Materials i Recursos per a l'Ensenyament
- Pedagogia de la Cultura, de l'Oci i del Temps Lliure
- Orientació per a la Inserció laboral
- Psicologia i Educació
- Tecnologia Educativa

«Del grau en Pedagogia podem destacar que els estudiants reben formació pràctica des del principi. Les pràctiques externes tenen més càrrega lectiva que en l'anterior llicenciatura, i es distribueixen en 2n i 4t cursos. Una altra característica és la importància de la formació bàsica, que facilita la formació permanent.»

Piedad Sahuquillo,
Departament de
Teoria de l'Educació de la
Universitat de València

GRAU EN PERIODISME

Branca: Ciències Socials i Jurídiques • **Centre:** Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació • **Crèdits:** 240 • **Cursos:** 4

Els graduats i les graduades en Periodisme són professionals preparats culturalment, humanísticament i tècnicament per exercir la seua funció d'interpret de la realitat social a l'hora de concebre, articular, produir, gestionar, analitzar i dirigir tot tipus de mitjans, programes i productes.

ELS PERFILS PROFESSIONALS

La persona graduada en Periodisme estarà capacitada per desenvolupar una àmplia gamma de professions que poden agrupar-se en quatre grans àrees:

- Redactor/a d'informació periodística en qualsevol tipus de mitjà.
- Redactor/a o responsable de premsa o comunicació institucional.
- Investigador/a docent i consultor/a de comunicació.
- Gestor/a de portals i editor/a de continguts digitals.

LA MULTIESPECIALITZACIÓ

El grau en Periodisme és concebut per obtenir sobretot una àmplia formació teoricopràctica de tipus multimediàtic: premsa, ràdio, TV i Internet. Aquest

ensenyament recolza en una bona base en ciències socials (sociologia, dret, economia, ciència política...) i humanitats (història, llengües, geografia...), i en l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC). Aquesta titulació també està organitzada perquè l'estudiant/a aconseguisca una multiespecialització periodística en societat, política, cultura, economia, ciència i tecnologia. L'aprenentatge –que implica una dedicació intensiva– es basa en una combinació reflexiva, crítica i experimental, complementada amb unes pràctiques obligatòries en empreses o mitjans de comunicació.

CONEXIMENTS PREVIS

Tot i que no es necessiten uns coneixements previs –llevat de la conveniència de saber o d'aprendre idiomes–, l'interès i la curiositat per les qüestions públiques de la ciutadania són predisposicions bàsiques que convé tenir, a més de la inquietud pels assumptes locals i globals de la nostra societat i del món. La capacitat d'iniciativa personal, juntament amb la bona actitud per treballar en equip també són aspectes necessaris per cursar aquest grau profitosament.

PLA D'ESTUDIS

Matèries de formació bàsica	60 crèdits (48 de la branca pròpia)
Matèries obligatòries	139,5 crèdits
Matèries optatives	22,5 crèdits
Pràctiques externes obligatòries	6 crèdits
Treball de fi de grau	12 crèdits

ASSIGNATURES

FB = Formació bàsica / OB = Obligatòria / OP = Optativa

1r curs	Documentació Comunicativa	FB
	Història de la Comunicació	FB
	Institucions Polítiques Contemporànies	FB
	Introducció a l'Economia Actual	FB
	Història del Món Actual	FB
	Societat Actual	FB
	Expressió Oral i Escrita per a Mitjans de Comunicació I	FB
	Agències d'Informació	OB
	Gèneres Informatius	OB
	Tecnologies de la Comunicació I	OB
2n curs	Dret de la Comunicació	FB
	Teories de la Comunicació	FB
	Expressió Oral i Escrita per a Mitjans de Comunicació II	FB
	Estructura de la Comunicació i Indústries Culturals	OB
	Gèneres Interpretatius	OB
	Història de la Comunicació Social al País Valencià	OB
	Periodisme Digital	OB
	Tecnologies de la Comunicació II	OB
	Teoria i Història del Periodisme I	OB
3r curs	Gabinets de Premsa i Comunicació Corporativa	OB
	Gèneres Periodístics d'Opinió	OB
	Informatius de Televisió i Tècniques de Locució i Presentació	OB
	Magazín Informatiu en Ràdio	OB
	Organització i Producció de Diaris i Disseny Gràfic i Infografia	OB
	Periodisme Econòmic i el seu Tractament	OB
	Periodisme Local i Comarcal	OB
	Periodisme Polític i el seu Tractament	OB
	Periodisme de Societat i Cultura	OB
	Teoria i Història del Periodisme II	OB
4t curs	Divulgació d'Informació Científica i Tecnològica	OB
	Periodisme de Ciència i Tecnologia i el seu Tractament	OB
	Periodisme de Conflictes i Pau	OB
	Revistes i Magazins	OB
	5 assignatures optatives	OP
	Pràctiques externes	OB
	Treball de fi de grau	OB

OPTATIVES

- Anglès Professional per a Periodistes
- Comunicació Política i Opinió Pública
- Cosmologia i Exploració de l'Espai
- Estadística per a Periodistes
- Fotoperiodisme i Imatge Digital
- Geografia del Món Actual
- Medicaments i Societat / Medicina i Salut
- Periodisme Cinematogràfic
- Periodisme Esportiu
- Taller d'Esriptura Periodística
- Pràctiques externes optatives

«El grau en Periodisme ens ha donat l'oportunitat de millorar alguns aspectes de la titulació: les pràctiques externes esdevenen obligatòries i s'ha augmentat la càrrega lectiva de les assignatures relacionades amb l'adquisició d'habilitats expressives (escrites i orals), tant en el periodisme genèric com en l'especialitzat. A més, el grau ofereix una formació sòlida i suficient perquè els futurs professionals puguin crear i produir continguts informatius en qualsevol tipus de suport.»

Francesc Martínez,

Departament de Teoria dels Llenguatges i Ciències de la Comunicació de la Universitat de València

GRAU EN PSICOLOGIA

Branca: Ciències de la Salut • **Centre:** Facultat de Psicologia • **Crèdits:**240 • **Cursos:** 4

El grau en Psicologia forma professionals amb els coneixements científics necessaris per comprendre, interpretar, analitzar i explicar el comportament humà. La Facultat de Psicologia els ensenya les destreses i les habilitats bàsiques per avaluar i intervenir en els àmbits individual i social al llarg del cicle vital, amb la finalitat de promoure i millorar la salut i la qualitat de vida. Això inclou el coneixement sobre els processos psicològics, les etapes del desenvolupament evolutiu, els fonaments biològics de la conducta humana i les funcions psicològiques, a més dels seus principis psicosocials.

L'ESTUDI DEL COMPORTAMENT

La persona graduada en Psicologia ha de poder aplicar els principis de la psicologia en l'àmbit individual, grupal i de les organitzacions.

Haurà de demostrar habilitats per identificar les necessitats i les demandes dels destinataris i les característiques rellevants del comportament dels individus en els diferents àmbits d'aplicació, per establir les metes de l'actuació psicològica. També ha de promoure la salut i la qualitat de vida en els individus, els grups, les comunitats i les organitzacions en els distints contextos (educatiu, clínic, treball i comunitari) a través dels mètodes propis de la professió. Els estudiants de psicologia aprenen també a transmetre als destinataris els resultats de l'avaluació i elaborar informes psicològics.

ITINERARIS FORMATIUS

- Introducció a la Psicologia Clínica i de la Salut.
- Introducció a la Psicologia Educativa.
- Introducció a la Psicologia de la Intervenció Social i Comunitària.
- Introducció a la Psicologia del Treball de les Organitzacions i dels Recursos Humans.

PLA D'ESTUDIS

Matèries de formació bàsica	60 crèdits (36 de la branca pròpia)
Matèries obligatòries	135 crèdits
Matèries optatives	27 crèdits
Pràctiques externes obligatòries	12 crèdits
Treball de fi de grau	6 crèdits

ASSIGNATURES

FB = Formació bàsica / OB = Obligatòria / OP = Optativa

1r curs	Estadística	FB
	Fonaments de Psicobiologia	FB
	Percepció i Atenció	FB
	Psicologia de l'Aprenentatge	FB
	Psicologia Fisiològica I	FB
	Psicologia del Cicle Vital I	FB
	Psicologia del Cicle Vital II	FB
	Psicologia Social I	FB
	Psicologia Social II	FB
2n curs	Avaluació Psicològica	OB
	Psicomètria	OB
	Personalitat i Diferències Individuals	OB
	Psicologia Fisiològica II	OB
	Psicologia de la Memòria	OB
	Psicologia de la Motivació i l'Emoció	OB
	Psicologia Social del Treball	OB
	Trastorns del Desenvolupament i Dificultats de l'Aprenentatge	OB
3r curs	Deontologia Professional i Valors d'Igualtat en Psicologia	OB
	Història de la Psicologia, Ciència i Professi	OB
	Intervenció i Tractaments Psicològics	OB
	Psicologia de l'Educació i la Instrucció	OB
	Psicologia Escolar	OB
	Psicologia de la Intervenció Social i Comunitària	OB
	Psicologia del Llenguatge	OB
	Psicologia del Pensament	OB
	Psicologia de les Organitzacions	OB
	Psicopatologia	OB
4t curs	Disseny d'Investigació en Psicologia	OB
	Psicoendocrinologia	OB
	Psicofarmacologia	OB
	6 assignatures optatives	OP
	Pràctiques externes	OB
	Treball de fi de grau	OB

OPTATIVES / ITINERARIS

INTRODUCCIÓ A LA PSICOLOGIA CLÍNICA I DE LA SALUT

- Psicologia Clínica
- Psicologia Clínica Infantil
- Psicologia de les Addiccions
- Psicologia de la Salut
- Neuropsicologia
- Tècniques d'Entrevista Psicològica

INTRODUCCIÓ A LA PSICOLOGIA EDUCATIVA

- Desenvolupament Familiar
- Instruments de Mesura en Contextos Educatius
- Intervenció en Contextos Educatius
- Optimització Evolutiva i Educativa
- Processos Psicològics i Conducta Prosocial
- Vinculacions Afectives i Educació Afectiva i Sexual

INTRODUCCIÓ A LA PSICOLOGIA DE LA INTERVENCIÓ SOCIAL I COMUNITÀRIA

- Bases Psicobiològiques Aplicades a la Intervenció Social
- Gestió de la Informació en Psicologia
- Personalitat i Conducta Social
- Psicologia de la Delinqüència
- Psicologia Social de l'Esport
- Psicologia Social de la Família

INTRODUCCIÓ A LA PSICOLOGIA DEL TREBALL, LES ORGANITZACIONS I ELS RECURSOS HUMANS

- Enquestes i Estudis d'Opinió
- Psicobiologia de l'Estrès
- Psicologia Econòmica i del Consumidor
- Psicologia dels Recursos Humans
- Psicologia Social del Desenvolupament i el Canvi Organitzacional
- Psicologia i Seguretat Viària

«El nou grau adopta una metodologia docent més participativa i organitza les assignatures optatives en quatre itineraris, d'acord amb possibles perfils professionals. A més, es mantenen les pràctiques externes com a part fonamental de la titulació.»

José Ramos,
Departament de Psicologia Social de la Universitat de València

GRAU EN RELACIONS LABORALS I RECURSOS HUMANS

Branca: Ciències Socials i Jurídiques • **Centre:** Facultat de Ciències Socials • **Crèdits:** 240 • **Cursos:** 4

Aquells que trien aquesta carrera es formaran per a comprendre, d'una forma integrada, la complexitat i el caràcter dinàmic i interrelacional del treball humà, atenent les perspectives jurídica, organitzativa, psicològica, sociològica, històrica econòmica, i de salut laboral. El grau en Relacions Laborals i Recursos Humans proporciona una capacitació superior, tècnica i professional, adequada a les necessitats actuals plantejades des del món del treball, els agents socials i les empreses.

ELS ÀMBITS D'ACTUACIÓ PROFESSIONAL

Les persones titulades en Relacions Laborals i Recursos Humans estan capacitades per a aplicar els coneixements teòrics, les destreses i habilitats en els següents àmbits professionals: la consultoria i l'assessorament jurídic laboral,

la gestió i la direcció de recursos humans, l'organització del treball, la intermediació en el mercat de treball i la gestió de les polítiques d'ocupació. El treball es pot desenvolupar tant en el sector privat com en el públic.

ITINERARIS FORMATIUS

- Assessoria Laboral i Empresarial.
- Intervenció en el Mercat de Treball i Polítiques Sociolaborals.
- Recursos Humans.

«La transformació de la diplomatura de Relacions Laborals en grau ha permès redissenyar el contingut de la titulació, actualitzant-lo a les exigències professionals actuals i millorant les competències que adquireixen els estudiants. Així, en quart curs s'ofereixen les pràctiques externes obligatòries amb la possibilitat de triar entre tres itineraris que responen a les eixides professionals més habituals. A més, amb el grau es renoven les metodologies docents, ara més actives i participatives; s'hi combinen classes pràctiques, estudis de casos, resolucions de problemes, debats i seminaris, etc.»

Juan Antonio Altés,
Departament de Dret del Treball
i de la Seguretat Social

PLA D'ESTUDIS	
Matèries de formació bàsica	60 crèdits [54 de la branca pròpia]
Matèries obligatòries	120 crèdits
Matèries optatives	30 crèdits
Pràctiques externes obligatòries	18 crèdits
Treball de fi de grau	12 crèdits

ASSIGNATURES

FB = Formació bàsica / OB = Obligatòria / OP = Optativa

1r curs	Elements Jurídics Bàsics per a les Relacions Laborals	FB
	Història Social i de les Relacions Laborals Contemporànies	FB
	Economia Aplicada	FB
	Psicologia del Treball	FB
	Sociologia del Treball	FB
	Dret Sindical	FB
	Introducció al Funcionament de l'Empresa	FB
	Instruments i Tècniques d'Informació, Estudi i Documentació	FB
	Dret del Treball I	OB
	Conducta Organitzacional	OB
2n curs	La Direcció a l'Empresa	FB
	Teoria de les Relacions Laborals	FB
	Economia del Treball	OB
	Dret del Treball II	OB
	Tècniques Quantitatives d'Investigació Social	OB
	Intervenció Administrativa en les Relacions Laborals	OB
	Estructura de l'Organització i Disseny dels Llocs de Treball	OB
	Conflicte i Tècniques de Negociació	OB
	Anàlisi Econòmica de les Polítiques Sociolaborals	OB
	Tècniques Qualitatives d'Investigació Social	OB
3r curs	La Funció dels Recursos Humans	OB
	Dret de la Seguretat Social I	OB
	Dret de la Seguretat Social II	OB
	Dret Processal Laboral	OB
	Polítiques Sociolaborals, d'Ocupació i d'Igualtat	OB
	Salut Laboral	OB
	Tècniques d'Auditoria	OB
	Direcció Estratègica de l'Empresa	OB
	Marc Normatiu i Gestió de la Prevenció de Riscos Laborals	OB
	Sistemes de Relacions Laborals	OB
4t curs	30 crèdits en assignatures optatives d'un itinerari A, B o C	OP
	Pràctiques externes	OB
	Treball de fi de grau	OB

OPTATIVES / ITINERARIS

ASSESSORIA LABORAL I EMPRESARIAL

- Tributació de l'Empresa
- Gestió Comptable
- Dret de la Contractació Privada
- Dret de Societats
- Ocupació Pública i Relacions Especials de Treball
- Programes de Promoció d'Ocupació en els Àmbits Valencià i Local

INTERVENCIÓ EN EL MERCAT DE TREBALL I POLÍTQUES SOCIOLABORALS

- Sistemes Laborals Territorials i Desenvolupament Local
- Ocupació i Relacions Laborals en el Mercat de Treball Valencià
- Dinàmica Sectorial i Política Econòmica Valenciana
- Programes de Promoció d'Ocupació en els Àmbits Valencià i Local
- Formació, Orientació i Intermediació en el Mercat Laboral
- Medi Ambient i Iniciatives Socials en el Desenvolupament Territorial

RECURSOS HUMANS

- Auditoria de la Funció de Recursos Humans
- Polítiques, Estratègia i Direcció de Recursos Humans
- Direcció de la Qualitat i Recursos Humans
- Responsabilitat Social Corporativa en l'Àmbit dels Recursos Humans
- Grups de Treball
- Tècniques de Selecció i Desenvolupament de Persones

GRAU EN TREBALL SOCIAL

Branca: Ciències Socials i Jurídiques • **Centre:** Facultat de Ciències Socials • **Crèdits:** 240 • **Cursos:** 4

El treball social és la disciplina de la qual deriva la activitat professional corresponent, que té per objectiu la intervenció i l'avaluació social davant les necessitats socials per promoure el canvi, la resolució dels problemes en les relacions humanes i l'enfortiment i la llibertat de la societat per incrementar el benestar i la cohesió. Per aconseguir-ho les persones titulades en aquest grau apliquen la metodologia específica en què s'integra el treball social de cas, grup i comunitat.

PREVENCIÓ I ACTUACIÓ EN LA SOCIETAT

El títol de grau en Treball Social capacita per intervenir en contextos socials i institucionals en què viuen les persones, les famílies, els grups, les organitzacions i les comunitats, a través de l'assistència, la mediació, els processos d'ajuda, l'educació, la defensa, la negociació en conflictes i la transformació i la integració en aquests contextos. En aquesta carrera es formen per a participar

en la planificació, la formulació, el desenvolupament i l'avaluació de polítiques, serveis i iniciatives socials, per contribuir a la ciutadania activa mitjançant la potenciació de la igualtat i la garantia dels drets humans i socials; i per treballar en la prevenció dels problemes socials.

MÉS PRÀCTIQUES

Amb el nou grau s'augmenta la integració de la teoria i la pràctica, ja que es vincula l'optativitat i les pràctiques externes. D'aquesta manera, els quatre itineraris de formació optativa van lligats, cadascun, a diversos espais i centres de pràctiques externes. S'augmenta el període de pràctiques externes, que es faran en dos moments distints del procés de formació, en segon i quart cursos.

ITINERARIS FORMATIUS

- Igualtat i Benestar Social.
- Interculturalitat, Cooperació i Exclusió Social.
- Salut.
- Suport Personal Educatiu i Familiar.

PLA D'ESTUDIS

Matèries de formació bàsica	60 crèdits (36 de la branca pròpia)
Matèries obligatòries	115,5 crèdits
Matèries optatives	27 crèdits
Pràctiques externes obligatòries	31,5 crèdits
Treball de fi de grau	6 crèdits

ASSIGNATURES

FB = Formació bàsica / OB = Obligatòria / OP = Optativa

1r curs	Sociologia General	FB
	Introducció a la Psicologia Social	FB
	Drets Humans: Drets Socials	FB
	Economia Aplicada	FB
	Història Social i Política Contemporània	FB
	Activitat Psicològica i Comportament Humà	FB
	Igualtat de Gènere i no-Discriminació	FB
	Instruments i Tècniques d'Informació, Organització de l'Estudi i Documentació	FB
	Fonaments de Treball Social	OB
2n curs	Antropologia	FB
	Educació Social: Intervenció Socioeducativa	FB
	Mètodes del Treball Social: Individual, Grupal i Comunitari	OB
	Interacció Social i Comunicació en TS	OB
	Administració Social i Sistemes de Benestar	OB
	Models Aplicats al Treball Social	OB
	Comunicació Professional	OB
	Prestacions del Sistema Públic de Serveis Socials	OB
	Introducció a la Política Social	OB
	Pràctiques externes	OB
3r curs	Tècniques i Procediments en Treball Social	OB
	Serveis Socials	OB
	Política Social	OB
	Desenvolupament Psicològic en el Cicle Vital	OB
	Mètodes i Tècniques d'Investigació Social	OB
	Salut i Treball Social	OB
	Projectes Socials	OB
	Investigació en Sistemes de Benestar Social	OB
	Mètodes i Tècniques d'Investigació Social	OB
	Estructura Social Contemporània	OB
	Introducció al Dret de la Protecció Social	OB
4t curs	Investigació, Diagnòstic i Avaluació en Treball Social	OB
	27 crèdits en assignatures optatives	OP
	Pràctiques externes	OB
	Treball de fi de grau	OB

OPTATIVES

IGUALTAT I BENESTAR SOCIAL

- Antropologia Urbana
- Habitat, Territori i Medi Ambient
- Ideologies i Benestar Social
- Psicologia i Sistema Sexe-Gènere
- Treball Social amb Dones
- Treball Social en Polítiques Actives d'Ocupació

INTERCULTURALITAT, COOPERACIÓ I EXCLUSIÓ SOCIAL

- Antropologia dels Grups Ètnics i Culturals
- Dret Penal
- Psicologia Social de la Inadaptació
- Sociologia de la Desviació Social
- Treball Social i Cooperació Internacional al Desenvolupament
- Treball Social, Immigració i Interculturalitat

SALUT

- Benestar Internacional
- Sociologia de la Salut
- Treball Social en Drogodependències
- Treball Social amb Persones amb Diversitat Funcional
- Treball Social amb Persones Grans
- Treball Social en Salut Mental

SUPORT PERSONAL, EDUCATIU I FAMILIAR

- Polítiques Socials Comparades
- Programes d'Animació Sociocultural
- Tècniques de Comunicació Social
- Treball Social en Contextos Educatius
- Treball Social amb Famílies i Altres Xarxes Socials
- Treball Social amb Menors

«La conversió de la diplomatura al grau ha permès redefinir el contingut de la titulació, afavorint l'adquisició de coneixements, capacitats i habilitats pràctiques per a exercir en els àmbits i els espais professionals de la intervenció social. Per arrodonir l'ensenyament, l'estudiant pot triar un dels quatre itineraris d'especialització oferts al grau, que li permetran una formació aplicada en un àmbit específic de la intervenció social.»

Immaculada Verdeguer,
Departament de Treball Social i Serveis Socials de la Universitat de València

IAN TUDOR

«Una bona política lingüística costa diners»

Eva Llorenç Fotos: Miguel Lorenzo

Ian Tudor (Neath, Gal·les, 1953) es dedica a l'ensenyament de la llengua anglesa, a la lingüística aplicada i a la formació del professorat des de fa més de trenta anys, i ha publicat un gran nombre de treballs en aquests camps. Ha treballat a Líbia, al Regne Unit, a Alemanya i a Bèlgica. Actualment, és coordinador acadèmic de llengua anglesa a la Universitat Lliure de Brussel·les i membre de la Junta d'Administració del Consell Europeu de les Llengües (CEL). Tudor ha participat en diversos projectes lingüístics en l'educació superior, particularment en la millora de la qualitat, la política lingüística i la motivació de l'aprenentatge d'idiomes.

No tot el món percep la necessitat d'aprendre una o dues llengües estrangeres.

L'aprenentatge d'una o dues llengües estrangeres ofereix possibilitats pràctiques per a la mobilitat acadèmica i l'ocupació. A més, si tenim en compte l'aprenentatge al llarg de la vida, si s'estudia almenys una llengua estrangera com una part de la formació universitària, s'adquireixen competències derivades del procés de l'aprenentatge que ajuden a aprendre altres idiomes. Així, l'autoaprenentatge de llengües és una molt bona manera d'adquirir competències que es podran aplicar a qualsevol altra llengua.

Vostè és especialista en l'ensenyament de l'anglès com a segona llengua estrangera en l'educació superior. Hi troba reticències?

Hi ha diferents reticències i diferents reptes que cal abordar si es vol una política lingüística que funcione des de dins. Pel que fa als actors institucionals, el principal

problema és el finançament, perquè una bona política lingüística costa diners. En segon lloc, una part del professorat no reconeix la pertinença de les llengües en la formació, i en tercer lloc, hi ha dificultats per a trobar un lloc a les llengües dins els nous plans d'estudi. Un any acadèmic en el marc de Bolonya està al voltant de seixanta crèdits europeus (ECTS). Quants d'aquests crèdits es poden dedicar a l'ensenyament de llengües? No és gens fàcil convèncer el professorat que cal trobar un espai.

De la part dels estudiants, els qui tenen un projecte personal o professional molt clar accepten i fins i tot exigeixen llengües en la seua formació. Per contra, els qui no tenen clar el perquè dels seus estudis universitaris tampoc no solen percebre la utilitat de les llengües.

Per a fer possible el multilingüisme a la universitat, per on cal començar?

Primerament s'ha de saber com és el públic a qui volem

adreçar-nos. Cal conèixer amb quin grau de competències lingüístiques arriben els estudiants a la universitat i quina és l'actitud que mostren davant l'aprenentatge de llengües o d'algunes llengües en concret. Perquè encara que el grau de coneixements siga baix, si la persona està convençuda de la importància dels idiomes, la universitat, amb el material adequat, pot treballar amb ella; però si les actituds no són molt constructives, el que pertocaria des del punt de vista estratègic és encetar un programa global de sensibilització per a canviar-les. Si l'actitud és la correcta, la resta és un problema més aviat tècnic.

Quines universitats europees estan duent a terme programes de multilingüisme? Hi ha algun model a seguir?

Hi ha un nombre creixent d'universitats europees que treballen per desenvolupar programes de multilingüisme. Les estratègies varien enormement. Hi ha estratègies basades en l'obligació d'estudiar una llengua, i d'altres, com la de la Universitat Lliure de Berlín, es vinculen a la millora de l'ocupació. En tot cas, hi ha tres principis que sostenen la major part de les iniciatives, perquè poden funcionar en qualsevol context i són productius: lligar l'ensenyament d'una llengua a un objectiu acadèmic o professional, fer agradable i atractiu el procés d'aprenentatge, i oferir diverses llengües per a poder triar.

Una volta reconeguda la necessitat d'establir una política lingüística específica, quin paper poden jugar els serveis de llengües de les universitats?

Si es vol elaborar una política lingüística eficaç, és molt important convèncer i engegar diferents actors dins la institució. La política lingüística ha de formar part de la filosofia de la institució. D'altra banda, a les universitats que tenen un Servei de Política Lingüística, com és el cas de la de València, que ja treballava en la difusió d'una llengua (en aquest cas el valencià), aquest servei es pot convertir en el punt de partida, en la pista de llançament d'una reflexió sobre les llengües en un senti més ampli. Llavors sembla bastant lògic que aquest siga l'òrgan que iniciï la reflexió lingüística i la feina, perquè compta amb experts en aquest terreny, tot afegint, això sí, altres llengües estrangeres i implicant-hi la resta d'actors.

I llavors, com implicar els estudiants, el professorat i el personal universitari en aquest procés?

Si la institució té una visió clara de la integració en l'espai europeu d'educació superior, i sap cap a on vol anar, la part més essencial està guanyada. Si no hi ha, però, aquesta visió, que ha de partir de la direcció de la universitat i de les direccions dels centres..., mal camí per a les llengües. Dit això, el que es pot fer modestament és engegar iniciatives i fer atractiu i eficaç l'aprenentatge de

«Una part del professorat no reconeix la pertinència de les llengües en la formació, i [...] hi ha dificultats per a trobar un lloc a les llengües dins els nous plans d'estudi»

«El procés de Bolonya insta les institucions a reflexionar sobre les competències que han d'adquirir els estudiants en finalitzar els estudis. En el moment en què definim clarament aquestes competències, les llengües encaixen perfectament»

llengües. Així, es pot començar a tenir un públic prollengües entre els estudiants i el professorat, que al seu torn exerciran pressió sobre l'equip de govern de la universitat. A més, el procés de Bolonya insta les institucions a reflexionar sobre les competències que han d'adquirir els estudiants en finalitzar els estudis. En el moment en què definim clarament aquestes competències, les llengües encaixen perfectament.

El finançament sempre és un punt calent i més encara en temps de crisi i en el cas de les universitats públiques.

No ens podem permetre no tenir una política lingüística. Si un titulat no troba un treball ben valorat, quin sentit té la seua formació? Són nombrosos els estudis que demostren que el domini de més d'una llengua estrangera augmenta l'ocupabilitat dels titulats, i aquest argument l'hem de fer servir. A més, si una zona, una regió o una ciutat és multilingüe pot tenir molta més empenta econòmica. Una manera d'abordar-ho és potenciar investigacions (que poden ser finançades pels governs) sobre la demanda de llengües en l'economia local. Però també es pot comen-

çar amb cursos de llengua voluntaris i amb places limitades, gratuïts o no. De vegades, el fet de pagar una quantitat, tot i que siga simbòlica, fa que el compromís adquirit siga major.

Una altra de les qüestions bàsiques dins l'EEES són els canvis que està experimentant el mètode d'ensenyament-aprenentatge.

Si el professorat ha estat preparat a la manera clàssica, orientada fonamentalment a formar especialistes en llengües, requerirà adaptacions per a l'ensenyament superior actual. En aquest moment cal treballar analitzant les necessitats per poder confeccionar un curs a la mida del grup d'estudiants que tenim davant. També cal una pedagogia activa i motivadora. Per això, engegar una política lingüística requereix la competència i l'adaptació de les tècniques pedagògiques del professorat. La qualitat de la política lingüística va de la mà de la qualitat del professorat que la posa en pràctica a l'aula o al centre d'autoaprenentatge. Llavors, la formació dels ensenyants és crucial i, per a aconseguir aquest objectiu cal canviar, en primer lloc, les mentalitats.

Vostè ha parlat molt de l'increment de l'ús de l'anglès com a vehicle d'instrucció en universitats de països no angloparlants. Com valora aquest increment respecte d'altres llengües europees?

Al meu parer, aquesta és una qüestió inquietant. Es parla sobretot de l'ensenyament d'una o diverses matèries del pla d'estudis en una llengua estrangera, que sol ser l'anglès. Aquesta és una estratègia pedagògica que implica dues sèries d'objectius paral·leles. D'una part, l'assimilació del contingut pertinent i, de l'altra, l'adquisició i millora de la llengua. I els ensenyants que facen classe en aquestes matèries hauran de tenir una formació específica. A més, si ens importa la qualitat, cal establir de quin nivell han de partir els estudiants i quin nivell té el professorat que imparteix docència en anglès. Perquè moltes voltes es tracta d'una conversa de núvols en la fosca. Si s'ensenyava malament a estudiants que no estan preparats per a aprendre, les conseqüències segur que en seran negatives. I hi ha un altre perill: si s'ensenyava cada volta més en anglès, els aprenents poden perdre l'interès per altres llengües. Què n'obtidrem, llavors? Una societat europea en la qual tothom parlarà l'anglès, però sols l'anglès.

«És molt difícil motivar els angloparlants en l'aprenentatge d'una altra llengua, i això que està provat com és de negatiu no conèixer altres llengües [...]. Malauradament, però, els britànics són sovint monolingües»

«Crec en una Europa multilingüe i en la voluntat que aquesta manifesta de reconèixer i acceptar la diversitat cultural i lingüística»

Aquesta no és una bona estratègia ni per al multilingüisme ni per a l'ocupació, perquè moltes voltes no és l'anglès la llengua que més compta. S'ha de vetlar per la coherència social i la mobilitat local, i en funció d'on estiga l'empresa o del lloc de treball pot interessar més el neerlandès, el francès o qualsevol altre idioma que no l'anglès.

Les universitats angloparlants aprendran altres llengües o amb la seua en tindran prou?

Respecte aquesta qüestió hi ha xifres molt eloqüents i, per què no dir-ho, irrisòries. En conjunt, són molts pocs els estudiants angloparlants que aprenen i usen una segona llengua. La veritat és que és molt difícil motivar els angloparlants en l'aprenentatge d'una altra llengua, i això que està provat com és de negatiu no conèixer altres llengües en el món dels negocis. Malauradament, però, els britànics són sovint monolingües.

Quines oportunitats pot oferir el multilingüisme en les comunitats que tenen com a punt de partida el bil·lingüisme?

Si pensem en llocs com aquest, on la major part de la gent parla el castellà i el valencià, afegir-hi una altra llengua pot crear complicacions per una qüestió de recursos i de prioritats. Si el que es vol assegurar és l'ocupabilitat local en una zona bilingüe com aquesta, caldrà assegurar un bon domini d'ambdues llengües, i per a ampliar horitzons internacionals caldrà, almenys, una tercera llengua estrangera, siga l'italià, siga l'alemany, siga el francès, siga l'anglès.

La llengua pròpia d'aquesta universitat és una llengua que no està reconeguda oficialment a Europa.

Aquesta situació deriva d'una situació històrica que no conec suficientment com per a pronunciar-me. Ara bé, jo crec en una Europa multilingüe i en la voluntat que aquesta manifesta de reconèixer i acceptar la diversitat cultural i lingüística. Puc afegir que jo mateix, tot i tenir nacionalitat britànica, soc del País de Gal·les; ma mare era escocesa i la meua llengua materna, en canvi, ha estat l'anglès. Jo he segut testimoni de la desaparició del gal·lès en la família. Els avis i els germans grans del meu pare el parlaven; el meu pare sols l'entenia, i nosaltres ni tan sols l'enteníem. A parer dels meus avis, l'aprenentatge de dues llengües simultàniament complicava la vida dels menuts, cosa que no és certa. I a més, el gal·lès va estar prohibit a les escoles durant un temps. Actualment, el gal·lès està recuperant el seu lloc oficial. Així, doncs, puc comprendre molt bé la situació que s'ha donat en zones bilingües com aquesta.

Com es pot afrontar el multilingüisme des d'una situació de no reconeixement?

En el punt en què s'han d'aprendre dues llengües, la materna i la nacional, i es comença a reflexionar sobre la necessitat d'aprendre'n una tercera o una quarta, es compliquen una mica les coses i no hi ha massa possibilitats d'elecció. Mes enllà de les fronteres de cadascú, hi ha una Europa que espera i si els seus ciutadans no esdevenen multilingües, patiran més dificultats d'integració. Malgrat la complexitat afegida, les necessitats són les mateixes. ■

ART BEN LLIURE, l'expressió d'un centre amb vocació pedagògica

Més de cinquanta artistes de totes les tècniques i tendències han reunit els seus treballs, molts d'ells inèdits, per retre homenatge al centre en el qual s'han format o han dut a terme la seua tasca docent: l'Institut Benlliure, una institució amb esperit crític i lliure que està d'aniversari.

Carol Borràs

Lucía Conejero Rodilla

València

Benlliure: 1995-1999, alumna

Màscares mexicanes per al grup musical La Pulquería, 2004-2008

Setí escumat de diversos colors amb motius de feltre brodats. Cordó de cotó negre per a lligar. Cap: 56 cm. Redó: 58 cm

Miguel Calatayud
Coberta del catàleg, 2009

Sergio Cases Gorbe
València
Benlliure: 1996-1998, alumne
Grifos, 2007
Oli sobre DM
122 x 81 cm

L'exposició *Art Ben Lliure* ha estat una de les iniciatives que l'Institut Benlliure de València ha realitzat per commemorar els seus quaranta anys. Les cinquanta-quatre obres que ha acollit l'edifici de La Nau de la Universitat de València, del 12 de març al 26 d'abril d'aquest any, han servit per mostrar l'art concebut al Benlliure durant aquests anys, alhora que han fet palesa la filosofia del centre, referent indiscutible en la societat valenciana des de quasi ben bé els seus inicis per la seua vocació pedagògica en favor de l'ensenyament públic, lliure i reflexiu, i per la lluita en defensa de la seua tasca docent.

En aquesta mostra han participat alumnes i professors –alguns d'ells amb una trajectòria artística reconeguda i d'altres de menys coneguts– que han passat per l'Institut els darrers anys i s'han volgut sumar a la celebració aportant-hi les seues obres. Pilar Moreno, en tant que comissària de la mostra, ha estat el nexa amb els col·laboradors que s'han anat adherint a una convocatòria que també han volgut fer seua, i que ha guanyat adeptes amb el boca orella.

Construir una vida artística

L'exposició ha reunit treballs de disci-

plines tan diverses com ara l'escultura, el fotomuntatge, el cinema o la publicitat, i de manifestacions artístiques com ara el minimalisme, el realisme, els moviments d'avantguarda, l'abstracció o l'art pop, que ha dotat el conjunt de multiplicitat de punts de vista, llibertat i riquesa artística. En el rerefons, la idea que «l'educació artística no és una formació en el concepte rebregat de la bellesa, del decorativisme o del complement superficial sinó una indagació i una aventura apassionant i apassionada de la construcció d'una vida artística: la creació d'una substància nova a partir d'un altra en un procés infinit». Així ho afirma Manuel Molins, autor teatral, docent d'art dramàtic a l'ESAD (Escola d'Art Dramàtic de València) i també professor al Benlliure durant més de vint anys, durant els quals també ha impartit classe en el batxillerat artístic. «L'exposició *Art Ben Lliure* ens mostra, malgrat tot, que encara és possible un art obert i dialogant entre generacions i mentalitats... O siga, que l'art com a pràctica real ens fa realment més lliures i menys dependents de consignes, edats, etc.» La mostra «és una manifestació que enderroca les barreres de l'autoritarisme acadèmic per acostar-nos al joc de l'autoritat pedagògica»,

afegeix. Per a Molins, aquesta educació estètica es pot potenciar des de les aules d'un institut, malgrat els entrebancs.

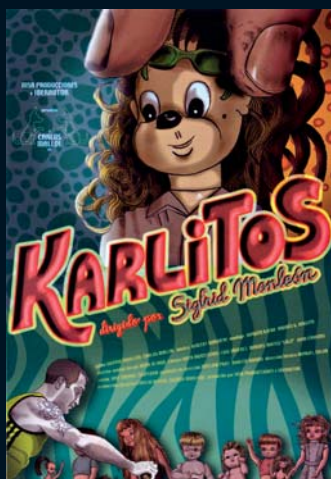
La dictadura de la immediatesa

Entre aquestes dificultats, Molins destaca la mancança de mitjans i matèries artístiques als programes educatius, però també l'absència de creativitat genuïna, en estar sotmesa aquesta a la dictadura de la immediatesa i la «meritocràcia». Sota aquesta dominació, la reflexió individual i la formació d'un pensament crític, esdevenen un oasi difícil de trobar. Però, per a Molins, l'educació pot superar aquest mur artificial que dificulta el diàleg entre l'aprenentatge-ensenyament i l'art. El camí: «La Hannah Arendt explicava que la pluralitat és un dels millors antídots contra la uniformització i els autoritarismes. Doncs bé: la pluralitat d'aquesta exposició ens mostra una vegada més que la Hannah Arendt tenia raó.» Aquest principi ha regit també la vida acadèmica d'aquest centre en tots els seus vessants.

I és que aquesta exposició ha estat més que una mostra artística. El seu títol fa referència a l'expressió *Ben Lliure*, encunyada per Molins mateix,

Sigfrid Monleón
València
Benlliure: 1981-1982

Karlitos
Gènere: documental
Durada: 35 minuts
Format: 35 mm

Eva Mus Grande
València
Benlliure: 1977-2000, professora

Paisaje nocturno, 1993
Oli sobre paper
88 x 62 cm

[40 anys d'història]

A més de l'exposició *Art Ben Lliure*, l'Institut ha celebrat el quaranta aniversari amb activitats multidisciplinàries que s'han desenvolupat al llarg de quasi dos mesos. Un cicle de xarrades col·loqui, un mural commemoratiu i unes jornades gastronòmiques han estat algunes d'aquestes, a les quals s'ha d'afegir la trobada amb el grup que van formar uns quants dels seus estudiants al pati de l'Institut: *Obrint Pas*, tot un referent musical i ideològic avui dia, amb milers de seguidors, fins i tot fora de les nostres fronteres. La seua veu, el cantant Xavi Sarrià, ha participat també en el llibre commemoratiu que s'ha editat amb motiu d'aquestes quatre dècades i que es va presentar el 9 de maig en l'acte acadèmic i el sopar que van cloure les celebracions. El llibre recupera les veus de persones destacades i les que s'ha volgut destacar pel fet de ser part del seu patrimoni. A més repassa la història d'aquest centre, que ha acollit fins ara més de cinquanta mil alumnes i centenars de professors i de personal no docent; un centre que ha marcat la seua singularitat pels conjunt de valors progressistes, crítics i solidaris que intenta transmetre i viure amb els alumnes.

Alicia Maties Ariño
Sagunt

Benlliure: 1999-2000, professora
Deixo amigos por extraños..., 2006
Acrílic
200 x 70 cm

en la lluita que l'Institut va protagonitzar durant els 90 contra atacs injustificats de l'administració. L'Institut ha participat sempre del teixit cívic que supera els seus murs. Amb una presència ferma i compromesa davant la societat que vivim, amb veu pròpia, el Benlliure ha treballat des del començament per traslladar als alumnes aquesta consciència crítica i reflexiva. «El Benlliure sempre ha estat amb l'ànima desperta i l'esperit vigilant per harmonitzar un principi educatiu elemental: arrelar l'alumne en el medi i en la realitat històrica, cultural i lingüística. Fins i tot ara, en aquests temps de liquidacions i liquidacions, encara es lluita.»,

conclou Manuel Molins. El Benlliure es planteja el futur partint d'aquesta premissa, fent valer la màxima que diu que «tot ha de canviar perquè res no canvie». En quaranta anys, l'Institut Benlliure ha tingut dos edificis, ha estat pioner en molts àmbits (la mediació escolar n'és un exemple), ha treballat per mantenir els seus valors i la seua singularitat, ha acaurat nous estudis per donar resposta a noves realitats... però sempre amb la mateixa perspectiva: «La pluralitat, solidesa i perennitat de la vida educativa, valenciana i universal que és l'IES Benlliure: el *Ben Lliure*», en paraules de Manuel Molins. ■

«M'encanta fer explotar coses»

Timothy Harrison (Pontypool, Gal·les, 1959) treballa com a *School Teacher Fellow* al ChemLabs de la Universitat de Bristol, un centre d'excel·lència per a l'ensenyament i l'aprenentatge de la Química. La seua tasca és doble: en primer lloc, utilitzar els nombrosos recursos que té la universitat per estimular un interès actiu per la química, tant en els escolars i els estudiants de secundària com en persones de qualsevol edat. I, en segon lloc, fer d'enllaç entre els instituts i la universitat. El seu treball l'ha fet mereixedor de diversos guardons, entre els quals es destaquen l'*School Education Award*, concedit per la Royal Society of Chemistry el 2005, i l'*Engagement Award* de la Facultat de Ciències, que li va atorgar el 2007 la Universitat de Bristol.

Estudiants de l'assignatura de Química del Batxillerat. Universitat de València*

Per què vas estudiar Química?

Quan tenia onze anys vaig veure el meu professor de Química fer un experiment en què va fer reaccionar òxid de mercuri per convertint-lo en un metall líquid platejat i en un gas; en aquell moment em vaig enganxar.

Què és un "School Teacher Fellow" (STF)?

Al Regne Unit, jo he estat el primer STF de Química, de manera que els requisits han estat determinats a partir del que he fet jo. La Universitat de Bristol em va cridar per treballar amb ells perquè volien aprofitar la meua experiència prèvia amb estudiants de secundària i usar les instal·lacions de la Universitat per promocionar la química.

Com a STF, quin tipus d'activitats organitza?

Duem a terme sessions demostratives i jornades en ins-

tituts a les quals poden assistir 300 o 400 estudiants. A més, organitzem pràctiques de laboratori per a xavals de catorze i quinze anys, que es complementen amb conferències impartides per estudiants de postgrau. També coordinem escoles d'estiu, concursos de tot tipus... un munt de coses. Ensenyem química de primària a gent des dels quatre fins als vuitanta anys. I hem fet cursos de química per a cecs.

I per al professorat de secundària?

Vénen a la universitat a fer cursos sobre espectroscòpia, síntesi de diamants artificials, microscopi electrònic de rastreig, canvi climàtic, nanotecnologia, és a dir, sobre aspectes de la química en què es treballa actualment i que ells no tenen per què conèixer necessàriament, perquè van deixar la universitat potser fa vint anys.

Què és per a vos un bon professor? Ho podríeu definir en tres paraules?

Passió per la teua matèria, empatia amb els estudiants, coneixement, i una quarta: sentit de l'humor. Ho sent: en quatre paraules, no en tres.

Què és el que us agrada més de la docència?

Hum, aquesta és una pregunta difícil. M'encisa la química, m'agrada treballar amb ments joves i m'encanta fer explotar coses.

Què pensen els seus col·legues de la seua tasca i dels seus mètodes per fer la química més atractiva?

No sé exactament el que en pensen tots els meus col·legues, però sé que estan molt contents que hi haja algú

*Esther Abella, Andrea Arias, David Carrión, Sonia Company, Nuria Cortés, Jordi Esteve, Lorena Fernández, Teresa Gavidia, Isabel Gómez, Noelia Guijarro, Neus Jornet, Irina Lamarca, Lorena Marín, Beatriz Martínez, Carolina Patiño, Mayte Pérez, Cecilia Picazo, Lucía Revert, Laura Ripoll, Rima Tariket, Mar Trelis, Helena Valls, Albert Viel, Mar Villar i Fátima Virgos. Amb la col·laboració de Teresa Climent, tècnica del laboratori de Química General i Rosendo Pou, professor del Departament de Química Física de la Universitat de València.

Foto: Javier Simó

«Si ens guiem pel que pensen els estudiants més joves, tots els químics serien homes, de mitjana edat, calbs i panxuts. N'és un estereotip estúpid»

com jo a la universitat ocupant-se'n, perquè així ja no han de fer ells. D'aquesta manera es poden concentrar en la recerca o en la docència amb els estudiants de llicenciatura. Ara bé, si necessita la seua ajuda, sempre la tinc.

La societat té una imatge prou dolenta dels químics.

Si ens guiem pel que pensen els estudiants més joves, tots els químics serien homes, de mitjana edat, calbs i panxuts. N'és un estereotip estúpid. Treballa molt amb joves acabats de graduar i els entrene perquè siguin ells els que donen les conferències. Tinc xavals brillants amb pírcings al nas, rossos de pot, o amb el pèl roig, etc.; és a dir, gent jove que guia el treball i comunica ciència a una altra gent jove, perquè vegem que la ciència, en general, i la química, en particular, la fa gent normal.

Com es pot fomentar l'interès dels estudiants per la química?

Si un estudiant considera la possibilitat d'estudiar Química, seria estúpid que no vinguera primer a la universitat per veure com funciona. Per això intentem portar tants estudiants com podem perquè vegem la nostra Facultat. El meu treball no consisteix a forçar la gent a estudiar Química, sinó a suggerir aquesta possibilitat. D'altra banda, també els dic el que guanya un químic, ja que al Regne Unit estan bastant ben pagats. Almenys, si els comparem amb els llicenciats en Història, que són els que menys guanyen de tots.

Què s'ha de fer per mantenir implicats els estudiants?

La millor manera és a través del treball pràctic. Als estudiants els encanta. Quan treballava com a professor de secundària mai no vaig utilitzar llibres de text sinó que principalment feia demostracions, pràctiques en el laboratori, debats, competicions, tests, etc.; en definitiva, una varietat enorme de mètodes diferents. Per exemple: una de les tècniques que vaig usar amb un grup amb un nivell

molt baix de química va ser no deixar-los entrar a classe si no sabien la resposta d'una pregunta prèvia. Els estudiants la preparaven perquè no volien que els altres vegin que no els havien deixat entrar a l'aula. Eren coses tan senzilles com saber formular el diòxid de carboni, però els motivava per estudiar.

És possible barrejar teoria i experiments per fer classes sense perdre massa temps?

Esteu suggerint que fer experiments és perdre el temps? Tota la química gira al voltant de la comprensió dels experiments i, per tant, són fonamentals. Jo inclouria un o dos experiments en algunes classes, encara que això requereix molt de temps de preparació i de planificació prèvia. I si no es pot, hi ha un munt de videoclip excel·lents en YouTube que il·lustren determinats aspectes de la química.

Si no sabeu la resposta d'una pregunta d'un estudiant, què feu?

Això passa sovint. Si no sé la resposta d'una pregunta, els dic que no la sé i em preocupe per tenir la resposta per a la pròxima classe. Una vegada vaig llegir que l'última persona que sabia tota la química va viure cap al 1650.

Quan vos sentiu satisfet amb les vostres classes?

Mai no estic satisfet amb les meues classes. Sempre hi ha alguna cosa que es pot millorar, o alguna cosa que es pot dir d'una forma més precisa, o plantejar les qüestions d'una manera més efectiva.

Com feu entretingut un procés llarg al laboratori; per exemple, esperar una reacció molt lenta?

Algunes coses en la vida no són mai divertides. Esperar que es complete una reacció lenta o que acabe un procés de reflux en són algunes. Tanmateix, una persona intel·ligent

fa bon ús d'aquest temps, especialment amb les eines disponibles, com ara ordinadors portàtils i Internet mòbil.

Quins són els millors exàmens? Els difícils? Els que són fàcils però demanen coneixements essencials?

No hi ha exàmens difícils; només hi ha exàmens per als quals la preparació no s'ha fet adequadament. I això no és el mateix que els exàmens que són injustos. Els millors exàmens són els que busquen comprovar si la informació proporcionada a l'estudiant, mitjançant classes, tutories, sessions pràctiques, seminaris, tutorials en línia, etc., no solament s'ha entès sinó que es pot utilitzar per resoldre problemes. Els exàmens no haurien de ser un mer recull de fets científics. Algú, el nom del qual no puc recordar ara, deia que "la ciència és als fets com el diccionari és a la literatura", la qual cosa significa que és l'ús dels fets el que és important, no simplement conèixer-los.

Per què és problemàtica per a molts estudiants la transició de l'institut a la universitat?

La resposta podria ser un capítol sencer d'un llibre! Hi ha diverses raons, per exemple, la manca de maduresa. Viure fora de casa allibera algunes coaccions, els proporciona més llibertat i n'hi ha alguns que no són capaços d'utilitzar-la correctament. Una altra raó és la manca d'habilitats per a la gestió del temps: massa festes i poc de temps per

«Ensenyar a pensar i a abordar i resoldre problemes és molt més important que ensenyar a memoritzar fets o respostes»

treballar. També una infravaloració de les exigències del curs i una manca de tècniques d'estudi; ensenyar a pensar i a abordar i resoldre problemes és molt més important que ensenyar a memoritzar fets o respostes. Finalment, una altra raó és no saber treballar en equip.

Què penseu sobre els canvis metodològics en la docència universitària? Alguns diuen que estan convertint la universitat en un institut, i que el nivell de coneixement dels estudiants serà, al final, molt més baix?

La funció fonamental de la universitat és educar estudiants. Això implica el desenvolupament d'habilitats de tot tipus, a més d'aconseguir que adquirisquen un cos de coneixements adequats. La raó principal que calga educar els estudiants és perquè puguin fer una feina que, esperem, siga beneficiosa per a la societat (encara que només siga com a resultat dels impostos que pagaran). Si els instituts també ho estan fent, llavors, els estudiants que segueixen estaran més ben preparats per a la universitat i aquestes habilitats poden treballar-se a la universitat d'una manera seqüencial i en un grau superior. ■

Harrison, a València

Tim Harrison va visitar la Universitat de València el mes de març passat convidat per l'equip de Coordinació de Convergència Europea de la Facultat de Química. Durant la seua estada va donar una conferència per al PDI i el PAS titulada: "Com aconseguir que els estudiants de llicenciatura aprofiten millor el temps que passen en el laboratori de química? L'experiència del ChemLabs de Bristol." La conferència es va programar dins el pla de formació i debat orientat a l'espai europeu d'educació superior de la Facultat de Química (www.uv.es/giequim/plan), i es va organitzar conjuntament amb el Servei de Formació Permanent. A més, però, Harrison va dedicar un temps de la seua estada a sensibilitzar estudiants de secundària amb una xerrada titulada "Una història de contaminants", que va incloure diverses demostracions de química divertida en les quals és un expert.

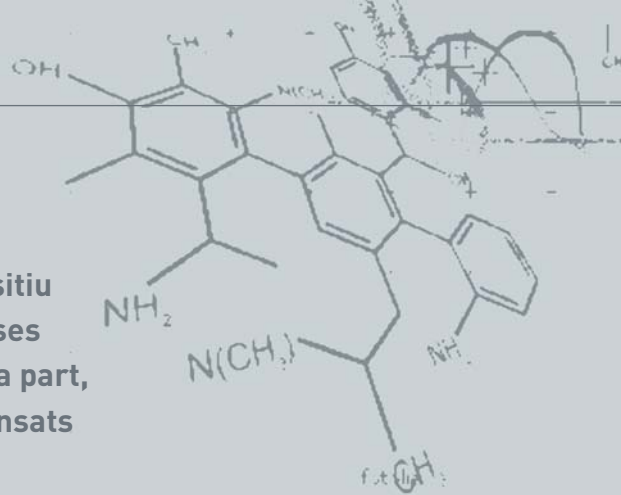
Finalment, va tenir una trobada amb estudiants universitaris de Química, Biologia, Farmàcia i Matemàtiques que cursen el mòdul de lliure elecció Química del Batxillerat, el responsable del qual és Rosendo Pou i que va destinat especialment a estudiants de segon cicle que tenen intenció de convertir-se en docents en secundària. Aquesta entrevista és el resultat del treball cooperatiu d'un grapat d'estudiants que ha impulsat i supervisat el professor Pou.

Foto: Miguel Lorenzo

Esperit olímpic

El resultat de les olimpíades deixa un balanç més que positiu per als estudiants valencians que es presentaven a les fases estatals i hi han obtingut molts bons resultats. Per la seua part, tots els guanyadors de les fases locals es veuen recompensats amb una beca per estudiar a la Universitat de València que concedeix la Delegació per a la Incorporació.

OLIMPIADA DE BIOLOGIA 2008-2009

FASE LOCAL VALÈNCIA

1. Aitor García, S. Tomás de Villanueva, València
2. Elena Collado, IES La Sènia, Paiporta
3. Álex Damián, English School Les Oliveres, Godella
4. Pau B. Esparza, Col·legi La Devesa, Carlet
5. Cristina Corral, Col·legi Salesians Sant Antoni Abat
6. Borja Lafuente, S. Tomás de Villanueva, València
7. Jorge Magdaleno, S. Tomás de Villanueva, València
8. Carlos Castelló, Salesians Sant Antoni Abat, València
9. Paula Cervera, IES Eduardo Primo Marqués, Carlet
10. Alba Romero, S. Tomás de Villanueva, València

Cal remarcar els bons resultats que han aconseguit en les fases estatals els estudiants que s'han presentat a través de la Universitat de València –pionera a promoure la biologia mitjançant aquesta activitat. Aitor García i Elena Collado han participat com a representants de la Comunitat Valenciana en la **IV Olimpíada Nacional de Biologia**, que ha tingut lloc a Las Palmas de Gran Canaria, del 26 al 30 de març de 2009. Collado ha quedat guanyadora de la Fase Nacional i participarà en la **20a Fase Internacional de l'Olimpíada Internacional de Biologia (OIB)** (International Biology Olympiad-IBO), que tindrà lloc a la ciutat de **Tsukuba** (Japó), del 12 al 19 de juliol de 2009, i García Navarro, també guanyador de la Fase Nacional, participarà en la **III Olimpíada Iberoamericana de Biologia**, que enguany es farà a Espanya, del 7 al 13 de **setembre** de 2009.

OLIMPIADA DE FÍSICA 2008-2009

FASE LOCAL VALÈNCIA

Seleccionats per la UPV

- 1r: Fernando Ezquerro, IES Juan de Garay, plata en la nacional
- 2n: Jesús Galindo, Sant Antoni Abat Salesians, menció d'honor en la nacional
- 3r: María Gavilá, IES La Vereda

Seleccionats per la UV

- 1r: Jaime Castillo, Sant Josep Mares Escolàpies, bronze en la nacional

2n: Marc Pavia de l'IES Juan de Garay, menció d'honor en la nacional

3r: Francisco Presencia, Sagrat Cor Maristes

Fase Internacional: de l'11 al 19 de juliol de 2009 a Mérida, Yucatán (Mèxic).

Fase Iberoamericana: octubre de 2009.

OLIMPIADA DE QUÍMICA 2008-2009

FASE LOCAL VALÈNCIA

Seleccionats per la UPV

- 1r: Laura Aran, IES Quart de Poblet
- 2n: Gonzalo Trejo, IES núm. 1, Xest
- 3r: Carlos Planells, Col·legi Julio Verne, Torrent

Seleccionats per la UPV

- 1r: Javier Fuenmayor, Col·legi Sant Josep de Calasanç, València
- 2n: Lluís Monrós, IES V. A. Estellés, Burjassot
- 3r: Clara Martínez, IES Benicalap, València

Medalla i menció d'honor en la Fase Nacional de l'Olimpíada de Química

Javier Fuenmayor (medalla de plata)
Lluís Monrós (medalla de plata)
Laura Aran (medalla de bronze)
Carlos Planells (menció d'honor)

OLIMPIADA DE MATEMÀTIQUES 2008-2009

FASE LOCAL VALÈNCIA

Seleccionats per la UPV

- 1r: Roger Mont, IES Gregori Maïans, Oliva, plata en la Fase Nacional
- 2n: Jaime Sánchez, IES La Moreria, Mislata
- 3r: Vicent Ortiz, IES Gregori Maïans, Oliva

Seleccionats per la UPV

- 1r: Antonio Ledesma, IES Oleana, Requena
- 2n: Alfio Vidal, IES Oleana, Requena
- 3r: Sergi García, IES Clot del Moro, Sagunt

Fase Internacional 2009: del 10 al 22 de juliol, a Bremen.

Fase Iberoamericana 2009: a Santiago de Querétaro (Mèxic), setembre.

>>

OLIMPIADA D'ECONOMIA 2008-2009

FASE LOCAL VALÈNCIA

1. Alfil Vidal, IES Oleana, Requena
2. Jefferson Andrés, Mares Escolàpies, Gandia
3. Pau Belda, IES Josep de Ribera, Xàtiva
4. Ana San Rosendo, Mares Escolàpies, Gandia
5. Ahmad Al Ahmed, IES Massanassa

6. Alejandra Moran, Mares Escolàpies, Gandia
7. Miriam Revert, IES L'Estació, Ontinyent
8. Ignacio Parra, Germans Maristes, València
9. Rosario Fernández, IES Cid Campeador, València
10. Maria Cantós, Sant Antoni Abat, València

Els sis primers classificats participaran en l'Olimpiada Nacional d'Economia, que tindrà lloc els dies 1, 2 i 3 de juliol a València.

GUANYADORS DEL IV CONCURS D'EXPERIMENTS I DEMOSTRACIONS DE FÍSICA I TECNOLOGIA – EXPERIMENTA

Categoria de demostracions i experiments de física

ESO

Guanyadors (4t d'ESO)

Títol: ONES SONORES

Autors: María Olivares, Alejandro Pérez, Arnau E. Soler i Pedro Beneyto

Centre: IES Benlliure, València

Tutors: Asunción Marco i Anabel Rodríguez

Menció d'honor (4t d'ESO)

Títol: QUE DE PRESSA QUE PUJA, PERÒ SI ÉS UN COET

Autors: Miguel Mota-Cano, José L. Ortega i Carlos Ortiz

Centre: Col·legi Cumbres

Tutor: Vicente Verdú

Categoria de demostracions i experiments de física

BATXILLERAT/ CICLES FORMATIUS

Guanyadors (2n de batxillerat)

Títol: PRELACIÓ CÀRREGA-MASSA DE L'ELECTRÓ

Autors: Borja López, Marina Pérez, Sergio Sancho i José M. Sebastián

Centre: IES Berenguer Dalmau, Catarroja

Tutors: Fernando Ramiro Herrero

Menció d'honor (1r de batxillerat)

Títol: U LA INCÒGNITA!

Autors: Fernando Carbó

Centre: Ntra. Sra de Monte-Sión

Tutors: Ana Belén Domingo i Inma Martínez

Categoria d'Aplicacions Tecnològiques

ESO

Guanyadors (4t d'ESO)

Títol: PNEUMÀTICA I HIDRÀULICA

Autors: Roberto Méndez, Esteban Sanchis, Natxo Picó i Andrés Jover

Centre: IES Xixona

Tutor: Marcos Mas

Menció d'honor (3r d'ESO)

Títol: FILTRE DE BIOARENA

Autors: María Ruiz, Carlota Seller i María Villarroja

Centre: Immaculat Cor de Maria

Tutor: Eloy Araya

Categoria d'Aplicacions Tecnològiques

BATXILLERAT/ CICLES FORMATIUS

Guanyadors (2n de batxillerat)

Títol: VEHICLE PROGRAMABLE

Autors: Clara Algerich, Mireia Mestre, Román Ortiz i Javier Puig

Centre: IES Lluís Vives, València

Tutor: Julio Olmo Escribano

Menció d'honor (2n d'ESO)

Títol: EFECTES SEEBECK I PELTIER: DOS ASPECTES D'UN MATEIX FENOMEN

Autors: Fernando Bravo, Julian González, Hernán Rochina i Eva Romero

Centre: IES Campanar, València

Tutor: Emilio Martínez López

PREMI DEL PÚBLIC

Títol: VAN DER GRAAFF

Autors: Héctor Tadeo, Andrea Moral, María Palazón i Laura Ximena

Centre: C. Sagrat Cor, Meliana, 4t d'ESO

Tutora: M. Amparo Casanova

GUANYADORS DEL CONCURS CONWEB 2009

de l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria de la Universitat de València

ESO

1r premi

Centre: IES l'Eliana

Tutor: Francisco José Pérez

Equip: Pablo Peñalver i Mario Menéndez

Accèssit

Centre: Col·legi Santa Anna, Utiel

Tutora: Ana M. Navarro

Membres: Rafael Navarro, Javier Jiménez i Javier García

BATXILLERAT

1r premi

Centre: IES Riba-roja

Tutora: Elisa Acosta

Equip: Miquel Cañada, Erica Bodi

Accèssit

Centre: IES Camp de Morvedre, Sagunt

Tutora: Carme Devís

Equip: Pablo Gonzalez, David Gonzalez

PREMI DEL PÚBLIC

Equip: SC2

Centre: Col·legi Sagrat Cor

Tutor: César Oltra

Equip: Luis Bernácer, Alexandra González, Jorge Madrid i Xavi Portilla

Cal crítica

S'ha estudiat detalladament la manera com el material que fa servir l'alumne influeix en els processos d'adquisició de coneixement. Professors com ara Jaume Martínez Bonafé han acumulat aportacions significatives en aquest camp. Encara més, uns altres estudis han començat a cridar l'atenció sobre els interessos informatius associats a l'edició del material pensat amb finalitat docent en sistemes obligatoris i no obligatoris; les conclusions no poden ser més decebedores i il·lustratives dels veritables interessos dels uns i dels altres. L'Aula d'Edició de la Universitat de València (<http://auladeedicion.uv.es>) ha destacat altres dades significatives:

- 1 Cada vegada és més escassa la crítica de llibres associats al camp de la pedagogia. Algunes revistes importants només recullen quatre o cinc comentaris; d'altres han eliminat aquesta secció.
- 2 El material que usen els alumnes no sol ser objecte de crítica i de comentari en revistes especialitzades. Ha estat retirat del camp de la crítica.

En vista d'aquestes circumstàncies, l'Aula d'Edició convida tots els docents a participar-hi, a llegir les crítiques publicades en la secció "Llibre del mes" o "Materials per a la docència. Comentaris", que s'inclouen periòdicament en l'Aula d'Edició. Seria desitjable que, valorats els diferents camps de l'entrada INVESTIGACIÓ, els professors dels diversos nivells, els assessors pedagògics, donaren a conèixer l'opinió que els mereix el material que han revisat. És una llàstima que la dedicació en hores de treball a l'anàlisi d'un text no es trasllade de manera que pugui ser consultada per tots els docents.

Esperem, doncs, que visiteu <http://auladeedicion.uv.es>, us feu usuaris de la informació ja acumulada i, sobretot, que ens trameteu les vostres recensions per fer-les públiques. Oportunament s'emetria l'acreditació corresponent d'haver fet la recensió o crítica, que passaria a completar la base de dades ja operativa.

Aula d'Edició

44 microrelats participen en el concurs del bloc del Diàleg

Des de fa alguns anys, un escriptor visita la Universitat de València per dialogar amb estudiants de secundària gràcies a la realització de l'activitat "Diàleg entre l'escriptor i els lectors joves". Enguany, ha estat Ramon Solsona l'encarregat de comentar la seua novel·la *Línia blava* i, com a iniciativa prèvia, s'ha convocat un concurs de microrelats al bloc de l'activitat. La proposta ha tingut èxit i hi han participat 7 instituts amb 44 narracions. Des de FUTURA us convidem a llegir aquests textos basats en la premissa narrativa de la novel·la analitzada: imaginar la història dels desconeguts amb qui es comparteix viatge al metro.

L'activitat "Diàleg entre l'escriptor i els lectors joves" és una iniciativa del Departament de Filologia Catalana, l'Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana i el Centre Internacional de Gandia, de la Universitat de València; amb la col·laboració del Servei de Formació Permanent i de la Institució de les Lletres Catalanes.

<http://dialelegcriptor.blogspot.com>

A Gandia es parla de l'educació

La programació de la Universitat d'Estiu de Gandia inclou tres cursos que tenen a veure amb l'educació i els centres educatius. Del 13 al 17 de juliol s'impartirà "La convivència en els centres educatius", que coordina Àngel Latorre, professor de Psicologia Evolutiva i de l'Educació de Universitat de València. En les mateixes dates, Jaume Martínez Bonafé, del Departament de Didàctica i Organització Escolar de la Universitat de València i Jaume Carbonell, director de *Cuadernos de Pedagogía*, codirigeixen el curs "Educar (a) la ciutat: un futur incert". Finalment, "El futur de l'educació" és el títol del curs que, sota la coordinació de Vicente Sanfèlix, professor de Metafísica i Teoria del Coneixement, també de la Universitat de València, es farà del 20 al 24 de juliol. En la realització d'aquesta oferta destinada al professorat ha col·laborat el Servei de Formació Permanent de la Universitat de València.

www.uv.es/uig

ENTREVISTA

A EDUARDO MARTÍNEZ DE PISÓN

El paisatge, per a entendre'l, necessita ser viscut

F. Martí

Com es pot ensenyar avui als joves estudiants de la generació digital que viuen enganxats a les pantalles a veure i viure el paisatge?

El paisatge entra per tot arreu, pel sentiment i per l'entornament, es una configuració i una figuració. El paisatge, per a entendre'l, necessita ser viscut. No és només un escenari, és una realitat. Si bé per a estudiar-lo necessites dades, instruments i un mètode, no cal perdre de vista que el paisatge és un document en si mateix que es pot llegir directament. Un historiador no pot anar a l'època de Felip II i ha d'anar a l'arxiu, però el geògraf, en eixir al carrer, ja és al paisatge i, per tant, no es pot quedar davant d'una pantalla, perquè el paisatge és una realitat circumstancial i vivencial.

Un bon professor de geografia ha de tenir contacte directe amb el paisatge i el territori?

Bé, en el meu cas jo no concep l'ensenyament sense dur els meus alumnes amb mi. Fer classe ha estat el motor del meu treball i la finalitat de molts dels meus viatges. La darrera eixida que he fet ha estat als Alps, amb un grup d'alumnes. Per a mi fou un plaer ensenyar-los sobre el terreny el que jo veia. Per a un professor això es una experiència magnífica. Després ha de ser rigorós en les seues classes teòriques, en l'ensenyament del mètode, però sense oblidar que ha d'eixir a camp obert.

Quina és la projecció que té la geografia actualment i quin futur professional hi ha per a qui es titula en aquesta carrera?

El futur depèn del mercat professional i ha d'haver-hi gent que sàpiga crear aquest mercat i eixamplar-lo. Els col·legis professionals han de fer aquesta tasca, i no per raons gremialistes, sinó perquè es positiu. Per exemple, calen especialistes com els geògrafs que entenguen de la gestió de l'aigua si no volem acabar enverinant-nos. El paisatge és una realitat que existeix i ha d'haver-hi algú que l'atenga. La societat ha de saber que el geògraf és el professional competent, per exemple, de l'ordenació del territori.

Sensibilitzar a l'escola per fer conèixer què fan els geògrafs ajudaria a entendre millor el seu paper professional?

La història és el temps i la geografia, l'espai, i el primer que ha de saber un xiquet és distingir el temps i l'espai. Però ara mateix, en aquesta aldea global en què vivim, si des de menuts no aprenem a moure'ns pel món,

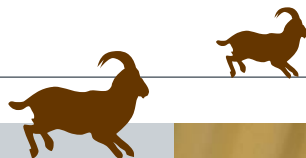

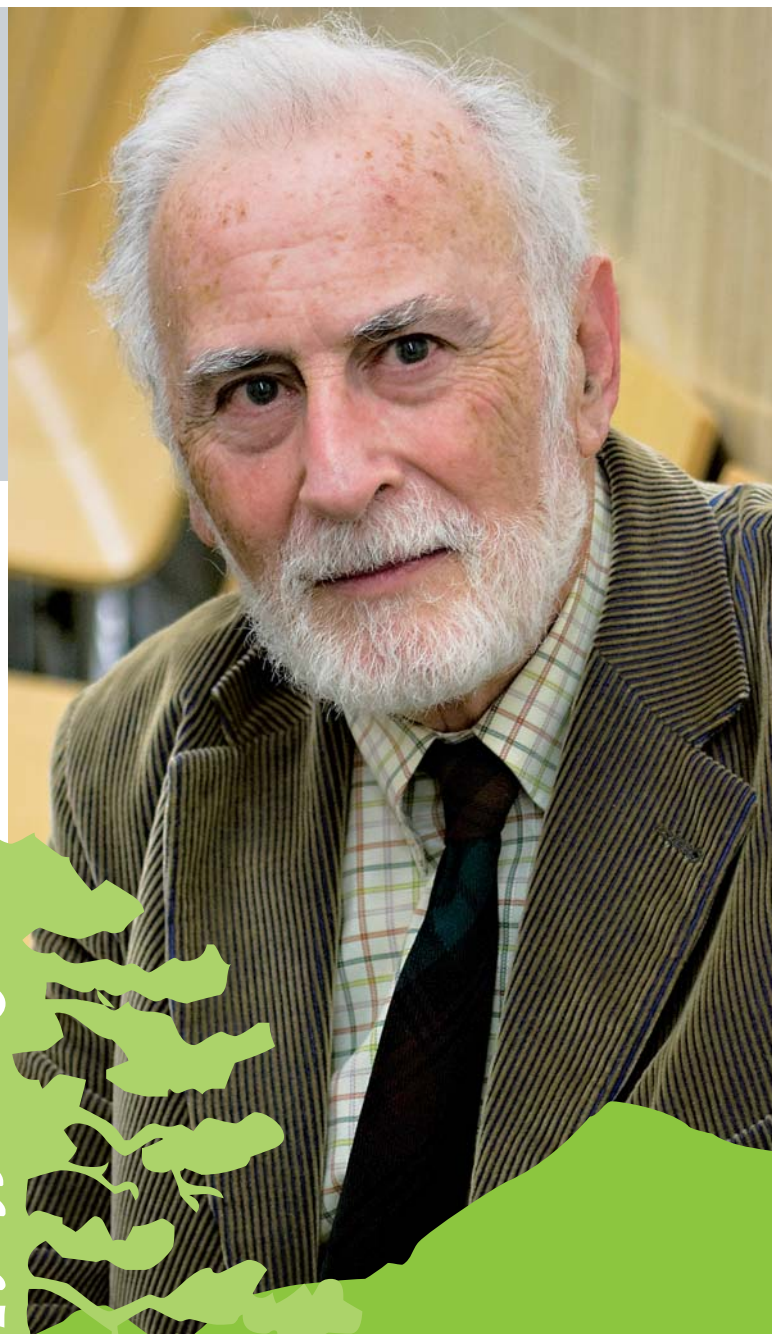
Foto: Ana Ponce i Ivo Rovira

Eduardo Martínez de Pisón, geògraf i muntanyer

Valladolid, 1937

Catedràtic de Geografia a la Universitat Autònoma de Madrid on és actualment professor emèrit. Estudiós de les muntanyes, especialment dels glaciers. Autor de nombrosos llibres: *Sentimiento de la montaña*. *Doscientos años de soledad* (escrit en col·laboració amb Sebastián Álvaro, director del programa *Al filo de lo imposible*, del qual Martínez de Pisón és assessor), *El libro de los hielos*, *El alto Pirineo*, *El territorio del leopardo* i *Cuadernos de montaña*.

estem perduts. Som un cecs. Per tant, s'ha d'aprendre geografia. Els continguts de geografia en el batxillerat actual són molt pobres. No tenen a veure amb el que jo entenc per geografia. Són uns ensenyaments que estan dissociats i constrets. A banda de la llengua, les bases de coneixement del món són la història i la geografia. Són les dues coordenades bàsiques. Els xiquets i els joves també han d'anar a conèixer el paisatge directament. Un bon batxillerat, com ho era el francès, dona una generació de persones especials. Els llibres de geografia del batxillerat francès del anys setanta eren molt bons. Aleshores hi havia a França una assignatura en batxillerat que es deia ensenyament del paisatge. Ací hauríem de tenir un espai de formació en geografia. I insistisc que no es tracta d'anar a conquerir assignatures per a un gremi o per a un altre. ■

La setmana de la geografia

La trajectòria professional d'Eduardo Martínez de Pisón és un mosaic d'algunes de les activitats professionals que un geògraf pot desenvolupar: la docència, la investigació, la divulgació i l'assessorament expert als mitjans de comunicació. Ell singularitza l'enorme contribució de la geografia a la societat. Per això, el Departament de Geografia de la Universitat de València el va convidar a participar en la *Setmana de la Geografia*, una oportunitat per a mostrar entre el professorat, els estudiants de secundària i la societat, en general, la ciència geogràfica. Martínez de Pisón, un mestre de geògrafs i un apassionat de les muntanyes va participar-hi amb un conferència magistral.

Cal formar gent que pugui arribar millor al món de l'art

Mentes sensibles. Investigar en educación y en museos, editat per Publicacions de la Universitat de València, és el tercer llibre de Romà de la Calle i Ricard Huerta que divulga diverses investigacions i propostes innovadores sobre l'educació artística. De la Calle, professor del Departament de Filosofia i actualment director del Museu Valencià de la Il·lustració i la Modernitat (MuVIM), i Huerta, del Departament de Didàctica de l'Expressió Musical, Plàstica i Corporal, ambdós de la Universitat de València, han fonamentat el seu treball en la integració del discurs de les universitats, els centres educatius i els museus per a millorar l'oferta d'aquests últims segons les necessitats dels nous públics. Aquest és també el plantejament del postgrau de la Universitat de València *Educació artística i museus*, que dirigeixen tots dos, i dels congressos que han organitzat en aquest àmbit.

Carol Borràs

La mirada inquieta, Espacios estimulantes i, ara, Mentes sensibles. Tres aproximacions diferents en matèria d'educació artística.

Ricard Huerta. El primer llibre recopilava els aspectes més interessants del treball dels professors de postgrau durant els cinc primers anys. Els altres dos han nascut a partir dels congressos de 2005 i 2008, respectivament. El segon d'aquests, en el qual basem aquest darrer llibre, anava en la línia de convidar especialistes importants que ens parlaren del que passa actualment en aquest àmbit, com Fernando Hernández, un referent en educació artística d'abast internacional. Es tractava d'acostar molt més el terreny de la investigació universitària a la pràctica del museu. Són llibres corals que combinen moltes de les coses que fem, i hi participa gent que ve a congressos molt específics o gent que ha treballat amb nosaltres en el postgrau.

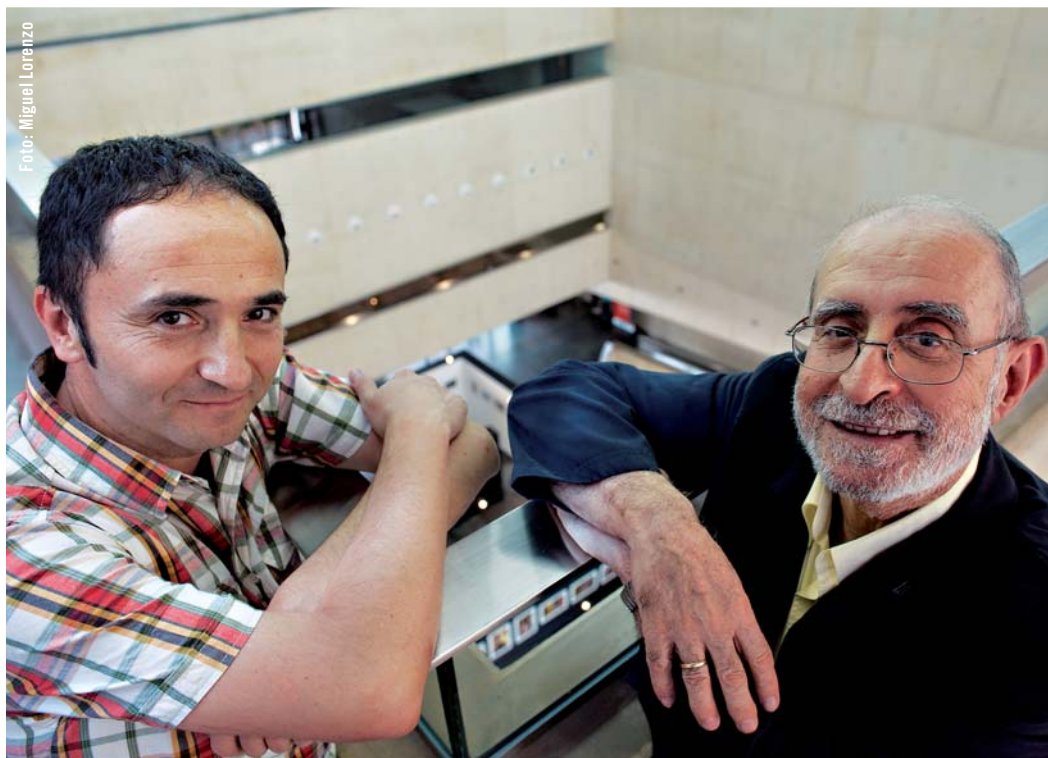
Romà de la Calle. La part d'investigació de *Mentes sensibles*, que ha preparat Ricard, la més pràctica dels tres que hem publicat, és un recull d'investigacions en centres i museus per a saber com es dona l'aproximació a aquestes institucions.

Hi havia una demanda que fins ara no s'havia cobert o heu despertat una necessitat?

RH. Hem trobat el punt on hi ha molt de públic, des dels mestres que els

interessa l'art fins a l'especialista en estètica. Cal dir també que fa trenta anys que s'estan formant professors de secundària en belles arts sense haver-hi càtedra ni professorat especialitzat. En la situació actual, crec que Història de l'Art ha tingut molta responsabilitat. Els historiadors s'han preocupat molt pel patrimoni, però no pensen que l'educació és també un patrimoni i la majoria d'ells acaben impartint classe en secundària. Així, doncs, quins mestres estem formant?

RDC. Ningú els ha parlat de què és l'educació artística, ni els han explicat quines pautes hi ha, i després es troben educant els alumnes en una cosa que no han preparat perquè no hi ha dotació. En l'anterior reforma educativa vaig proposar afegir una assignatura que cobria qualsevol dels àmbits possibles de la universitat, *Art i educació*, que no s'ha activat mai perquè a llicenciatures com Psicologia, Filosofia o Pedagogia no els ha interessat. Magisteri i l'Institut Universitari de Creativitat i Innovacions Educatives han subsumit aquest buit, també amb el doctorat. El resultat, sense haver-ho planificat, ha eixit molt bé. Les investigacions s'estan duent a terme en àmbits universitaris, cosa que abans no ocorria. No hem contagiats ningú, però sistemàticament som una esponja que atrau aquests plantejaments. Ara, hauria d'enriquir-se més, no

Ricard Huerta i Romà de la Calle, al MuVIM.

Mentes sensibles.
Investigar en educación
y en museos

estaria malament que el plantejament canviara i es posara una assignatura d'educació artística com a disciplina en estudis com ara Pedagogia, Filosofia o Història de l'Art, per exemple.

Quin és el paper de cada agent que intervé en l'educació artística?

RH. No es tracta de fer artistes, sinó de formar gent que pugui arribar més al món de l'art, i els museus per a això són fonamentals. Jo entenc el museu com una espècie de trampolí, literalment, perquè sempre dona una miqueta de por llançar-se'n d'un, però al mateix temps és un gran plaer. La universitat obri portes i d'alguna manera, aquest trampolí està més pròxim, per això ha de ser el nexa d'unió. Els mestres i els museus formen com un matrimoni de conveniència, no es coneixen massa, però ja els va bé, no tenen cap interès, que encara és pitjor, perquè el mestre continua sent un element estrany perquè organitza la visita a l'escola però es perd quan arriba al museu. Nosaltres defensem que ha d'estar present durant tot el procés.

RDC. Ricard sempre subratlla una pregunta clau: què ha de fer el professor per preparar la visita al museu? Però per a mi n'hi ha una altra d'importantíssima: què ha de fer l'equip didàctic del museu abans i després de la visita? Aquesta interrelació és la que estava mal plantejada.

És el MuVIM un model del vostre plantejament d'educació artística?

RH. Crec que el MuVIM és un exemple clar, està molt pendent dels interessos de la gent que el visita. Fa vint o trenta anys els museus vivien en una endogàmia completa. Ara no, el museu busca ampliar l'oferta per a adequar-se millor als interessos de la gent. A més, és l'únic fet a València a partir d'un plantejament educatiu.

RDC. Probablement, el MuVIM és el que és perquè nosaltres, a l'Institut Universitari de Creativitat i Innovacions Educatives, ja hem fet un equip. Seria injust dir que ara el museu està incidint en el projecte; ho fa perquè nosaltres, amb la nostra experiència, hem incidit en això. El museu és una extensió de la universitat, de la nostra activitat.

Quines són les aportacions més destacades dels treballs que recolliu en *Mentes sensibles*?

Quin és el pròxim plantejament que us marqueu?

RH. Els textos de *Mentes sensibles* anaven en la línia de divulgar la investigació que es fa en la universitat i, alhora, en la d'acostar els universitaris als museus, perquè hi ha educadors als dos llocs i també persones preocupades per l'educació estètica. El que demostra el llibre és que hi ha molta gent, tant a Espanya com a l'estranger, treballant i esforçant-se en aquest àmbit i donant ja resultats.

RDC. Al meu parer, cada vegada estan més assolits des del punt de vista de la història i de la teoria. Els objectius operatius més pròxims serien el proper congrés, que es titularà *Arte, maestros y museos*, i seguir consolidant el postgrau, que ha estat guardonat amb el premi Universitat-Societat del Consell Social de la Universitat de València. Potser ens plantejem la possibilitat de convertir-lo en màster. ■

Libres a l'Abast
62

Victòria Camps
Creure en l'educació
L'assignatura pendent

La idea que recorre aquest assaig la resumeix el títol: el principal problema amb què es mou l'educació en els nostres dies és la falta de fe. L'educació ha perdut el nord i ha oblidat el seu objectiu fonamental: la formació de la personalitat. Una formació que correspon a la família, però també a l'escola i a la vida pública en totes les seves manifestacions. Cal tornar a valorar valors com el respecte, la convivència, l'eficàcia, o la raonable de la llibertat. I, sobretot, cal canviar per eliminar una quantitat de prejudicis, i creure's que l'educació actual té una poderosa energia. No en la personalitat educativa.

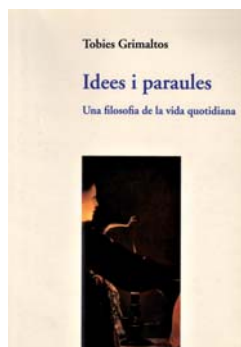
cinc
cèntims

«L'adult ha optat per no ser-ho, ha abdicat la reflexió i el judici, s'ha estimat més seguir sent jove. És el que qualifica aquest món lligth, de pensament feble i relacions líquides, un món postmodern que defuig les dificultats i els problemes.»

Victòria Camps

Creure en l'educació.
L'assignatura pendent

Edicions 62,
Barcelona, 2008, 173 p.

Idees i paraules.
Una filosofia de la vida quotidiana

Tobies Grimaltos

Col·lecció Assaig, núm. 20. Publicacions de la Universitat de València, València, 2008, 146 p.

Tobies Grimaltos és autor de dos assajos que s'han fet imprescindibles per a molts professors d'ètica i de filosofia. Ara, Grimaltos, del Departament de Metafísica i Teoria del Coneixement de la Universitat de València, ha publicat *Idees i paraules*, un breu aplec de textos que comparteix amb les anteriors obres de divulgació un llenguatge entenedor que el fa molt adequat per al treball amb l'alumnat de secundària. Un per un, cadascun dels textos que conté aquesta *Filosofia de la vida quotidiana* dona l'entrada per a incorporar el debat d'idees entre l'alumnat que, en el seu trànsit del món adolescent a l'adult, també necessita aprendre a pensar en profunditat sobre les seues vivències.

El sabor de la ciutadania

Enric Senabre

Edicions Bromera, Alzira, 2008, 154 p.

Mitjançant la història de Gerard, un jove professor que imparteix Educació per a la ciutadania a un grup d'ESO, Enric Senabre dona a conèixer *El sabor de la ciutadania* i els valors que es poden ensenyar a través seu: el diàleg, la solidaritat, la igualtat, el respecte, etc. Aquest relat aborda la polèmica sorgida al voltant de l'assignatura, alhora que transmet la importància dels drets i els deures dels joves, en tant que ciutadans –independentment del sexe, la nacionalitat o la confessió–, per tal de facilitar-ne la convivència. I per si algú es queda amb ganes de més, Senabre ha obert un bloc per a comentar notícies relacionades: <http://observatoridelaciutadania.blogspot.com>.

Dels estudis universitaris
al món del treball

M. Luisa Rodríguez (coord.), Manuel Álvarez, M. Pilar Figuera i Sebastian Rodríguez

Publicacions i Edicions de la Universitat de Barcelona, Barcelona, 2008, 162 p.

Aquest opuscle té el mèrit de fer, en poc menys de dues-centes pàgines, un recorregut pels assumptes que cal conèixer a l'hora de construir un projecte professional. El nou model de formació universitària, els factors que influeixen en la transició de la universitat al treball i, especialment, les pàgines dedicades a aclarir conceptes i a respondre qüestions resulten molt recomanables. Aquest treball, desenvolupat per un grup de professors de la Universitat de Barcelona, és, sens dubte, una eina molt pràctica per a orientar els estudiants i també per a practicar l'autoorientació i agafar amb força les regnes del propi projecte professional.

Ensenyar amb la boca tancada

Don Finkel

Publicacions de la Universitat de València, València, 2008, 282 p.

Amb una introducció de Ken Bain, un pròleg de Peter Elbow i traduït per Maria Josep Cuenca, es recupera aquesta obra publicada l'any 2000 amb el títol original *Teaching with your mouth shut*. La intenció de l'autor, mort l'any 1999, era suggerir alternatives a la classe magistral sense imposar un model únic. Així, els capítols relaten estudis de casos amb la finalitat de provocar la reflexió i el diàleg. *Ensenyar amb la boca tancada* és el resultat de trenta anys dedicats a l'experimentació pedagògica i a una docència que deixa parlar i actuar l'estudiant, donant-li més llibertat però també més responsabilitats.

www.uv.es/revistafutura

FUTURA

VNIVERSITAT
D VALÈNCIA